

OD ZALASKA DO ZALASKA BOŽIJI ODMOR SUBOTA

UVOD:

Društvo je iskusilo čudnovate promjene u prošlim decenijama. Svako, izgleda, živi svojim ili njenim životom vratolomnog koraka, beskrajno zureći amo-tamo da se sve postigne. Tehnološki na predak koji je jednom obećavao više odmora sad izgleda da nas gura dalje u nazad, čineći nam mnogo teže postignuće.

Tako očajno zurimo. Mi se osjećamo izvan dodira-izvan dodira sa našim bračnim drugom, izvan dodira sa našom familijom - izvan dodira sa svijetom oko nas, možda najviše od svega, izvan dodira sa Bogom.

Isti Tvorac koji je stvorio ovaj svemir, i svijetu nas, dao nam je nadahnuto otkriće, upustva i istinu Božiju (2. Tim. 3:15-17; Jov. 17:17), govoreći nam što mi treba da znamo o svrhi života, zašto smo mi ovdje i gdje mi idemo. Najglavnije, to nam govori kako trebamo živjeti. Govoreno nam je to, hiljadu godina unazad, Bog je dao narodu određeni zakon, obećavajući narodu da će biti blagosloveni ako ih oni uzdrže. "Cijelijem putom, koji vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, idite, da bi ste živi bili, i da bi vam se produljili dani na zemlji koju će te naslijediti" (5.Moj 5:33).

Zakon koji su primili bio je 10 Zapovjesti. One su naš osnovni vodič kroz život, pokazujući nam kako da imamo pravilni odnos prema našem Tvorcu i našem drugu čovjeku.

Najveće općenito nerazumjevanje i zloupotreba zapovjesti je Božija zapovjest "Sjeti se dana od odmora da ga svetkuješ" (2. Moj. 20:8). Mnogi narod smatra Subotu kao jedan neobičan ostatak istorije, možda divna ideja u neko vrijeme prošlosti ali sasvim nezgodna u današnjem zauzetom svijetu. Neki misle da je Subota nedjelja i da sprovesti jedan čas ili dva u crkvi nedjeljom rano ispunjava namjeru zapovjesti o Suboti.

Neki misle da je Isus Hristos ukinuo određeni dan odmora, ili potrebu služenja u parktičnom danu, ili bilo koji dan da mi izaberemo da poštujemo Boga je svet. Pitanja i mišljenja o ovoj zapovjesti, izgleda su beskrajna.

Da li je Isus održavao Subotu zato samo što je On bio Jevrej, ili je On kršio zapovjest o Suboti, t e su vodeće vjerske vođe Njegova vremena tražili da ga zbog toga ubiju? Da li je apostol Pavle, napisavši najviše knjiga Novog Zavjeta nego bilo koji drugi pisac, pokazujući da Subota nije više potrebna za Hrišćane, i da li je on održavao to? Da li je Subota osuđena i promjenjena u ranijoj Novog Zavjeta crkvi, ili potvrđena? Dali je Bog postavio Subotu u vrijeme kada je stvorio Adama i Evu, ili je On prvo postavio odvojeno kao sveto vrijeme u Izlasku preko 2000 godina kasnije? Dali je Subota promjenjena sedmi dan s edmice u drugi dan, i, ako jeste, kad?

Zašto je Bog odredio dan odmora da započne sa tim? Dali je On imao svrhu za to, i, ako kakva je svrha bila? Jeli Subota primjenjljiva u potpunosti za čovječanstvo danas? Dali to ima smisla za današnji svijet? Pitanja idu jedno za drugim bez prestanka. Zašto tu treba da postoji pometnja oko jedne od 10 osnovnih vodećih principa i zakona Božijega datog čovjeku? Zašto tu postoji takva rasprava i zabuna oko ove jedne zapovjesti, kad većina naroda, uključujući vjerske vodiče i njihove crkve, imaju malo svađe oko ostalih devet zapovjesti?

Tu su odgovori na ova pitanja, i Vi ne trebate tražiti da ih otkrijete. Oni se mogu naći u Bibliji. U ovoj knjižici mi ćemo odgovoriti na ova osnovna pitanja. Pridružite nam se kroz naše putovanje kroz Bibliju da otkrijemo Božiju Subotu dan odmora.

Subota U Početku.

"I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svijetu djela svojih, koja učini. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svijetih djela svojih, koja učini" (1. Moj. 2:2-3).

Kad mi razmišljamo o Suboti, mi često mislimo o 10 Zapovjesti, koje je Bog dao Izrailju kad su na pustili Egipat pod vođstvom Mojsije. Događaj tog djela Izrailjeve historije-izlazak -bio je neobičan. Nevolje na Egipat, pomor svih Egipatskih prvorođenih, razdvajanje Crvenog Mora, dolazak mane i z neba i Božije davanje 10 Zapovjesti Mojsiji na kamenim pločama sve je ovo bilo čudo pojave. Ovi događaji bili su dramatični dokaz rađanja nove nacije. I, u sredini ovog nevjerovatnog početka, Bog je rekao svojoj novoj naciji da se sjećaju nečega. "Sjećajte se dana od odmora da ga svetkujeteš", On je zapovjedio svome narodu (2. Moj. 20:8). On ih je opomenuo na stvaranje, opominjući ih da "za šest dana stvori Gospod nebo i zemlju, i more i sve što je god u njemu; a u sedmi dan počinu, za to je blagoslovio Gospod dan odmora i posvetio ga (stih 11). Zapovjest o Suboti ima značajnu uhovnu svrhu. To ukazuje Božijem narodu k Bogu kao njihovom tvorcu. To je bila zahtjevna sedmična uspomena da tu postoji moćna sila i autoritet na radu u našem životu i u životu cijelog čovječanstva. Božija namjera da se Subota održava kao opomena na tu činjenicu.

Subota Objavljena Tajanstveno.

Značajnost Subote bilo je očividno prije nego je Bog dao 10 Zapovjesti naciji Izrailja. Za primjer, nekoliko sedmica ranije, poslije prolaza kroz Crveno More, kada je Izrailj bio svjedok uništenja Egipatske vojske, Izrailj je ušao u ogromnu pustinju i pustoš Sinajskog Poluostrva. Kroz nekoliko dana na Izrailjeva zalihama hrane koju su donjeli sa njima iz Egipta, bila je iscrpljena. "Jer ste nas izveli u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor glađu", vikali su na Mojsiju (2. Moj. 16:3). Svakako, Bog je već bio jedan korak unapred od njih. On je obećao da će poslati manu (hljeb anđelski), tajanstvenu stvar da ih hrani i održava za sve vrijeme dok se nalaze u pustinji (stih 4, 15-18).

Ali Bog je postavio uslov. On će snabdjevati manu samo za šest dana od svakog sedmog. Na šesti dan biće duplo nego obično, ali ništa na sedmi dan (stih 5,22). Mojsija je razjasnio narodu šta je Bog rekao njemu da im kaže: "Sutra je Subota, odmor svet Gospodu... a što preteče, ostavite i čuvajte za sutra... šest će te dana kupiti, a sedmi je dan Subota, tada ga neće biti (stih 23,26). A u sedmi dan izišli su neki od naroda da kupe, ali nisu našli ništa (stih 27).

Kakvo je bilo Božije reagovanje na ovu tupu neposlušnost? "Dokle ćete se protiviti zapovjestima mojim? Vidite, Gospod vam je dao Subotu, za to vam daje šestoga dana hljeba za dva dana. Stojte dakle svaki na svome mjestu, i neka ne odlazi niko sa svojega mjesta u sedmi dan" (stih 28-29). Ovdje, nekoliko sedmica prije davanja Mojsiji 10 Zapovjesti na Gori Sinaju, Bog je rekao da Izrailj nepoštuje i ne održava Njegove zapovjesti i zakon! On je također rekao, "Gospod vam je dao Subotu" On nije rekao "daje vam" ili "daće vam"; On je već dao njima Subotu, da je održavaju svakog sedmog dana!

Kad je Bog, preko Mojsije zapovjedio Izrailju, "Sjećajte se dana od odmora da ga svetkujeteš" (2. Moj. 20:8), i kazao je Izrailju da se oni protive zapovjestima i zakonima mojim", sa prestupom Sub

ote prije Gore Sinajske (2. Moj. 16:28). On im je pokazao unazad na originalnu stvaralačku sedmicu

Subota Postavljena Odvojeno.

U 1. Moj. Mi čitamo da je Bog stvorio zemlju, i da je onda ispunio sa biljem i životinjama i postavio ih u divnu lijepu zajednicu za prvog čovjeka i ženu, Adama i Evu. Ovdje mi čitamo o prvoj originalnoj Suboti: "I svrši Bog do sedmog dana djela svoja, koja učini; i počinu osmi dan od svijeta djela svojih, koja učini. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga jer u taj dan počinu od svijeta djela svojih, koja učini" (1. Moj. 2:2-3).

Ovaj dan je bio različit od svih ostalih dana stvaralačke sedmice. Bog je blagoslovio sedmi dan i posvetio ga. Riječ posvetiti znači odvojiti ga kao sveta; Bog je naročito posvetio odvojen sedmi dan kao svet. Mi čitamo tri puta u ova dva stiha da Bog nije radio na ovaj dan. Ističući to da je ovo bio njegov dan odmora. To je bio Božiji dan odmora.

Neke osobe pogovaraju ovo tumačenje, govoreći da ovo nije početak od zapovjedenog dana odmora, niti da je riječ Subota spomenuta ovdje. Ipak, Jevrejska riječ prevedena "odmor" je Sabat, što je korijen riječi "Sabat". Subota znači stati, ili odmoriti, i to je zbog toga da Subota znači kao "dan odmora". Drugim riječima odgovoriti na 1. Moj. 2, "Gospod se odmorio na sedmi dan od svega rada svojega". Jevrejski jezik je čist u svom izrazu.

Subota Je Stvorena Za Čovječanstvo.

Čudnovato, neki bi se još prepirali da ovo ne dokazuje da je Subota postojala još od stvaralačke sedmice i da nije uspostavljena sve dok Izrailj nije došao na Goru Sinaj i da je ovo dato samo fizičkom Izrailju za određeno vrijeme.

Ali, Isus Hristos je sam od sebe pobijedio ovu ideju. "Subota je načinjena čovjeka radi, a nije čovjek Subote radi". On je razjasnio onima koji potpuno nisu razumjeli njenu svrhu i namjeru. (Marko 2:27). On je razjasnio veliku ulogu principa dana Subote koji su mnogi promašili kroz vjekove: Subota je daleko od jedne prisiljavajuće umarajuće obaveze ili odredbe jednog propisa djelatnosti je nešto što je Bog učinio za čovjeka! To je posvećenje (učinjeno svetim) kada je čovjek bio stvoren, sa Božijim stvaranjem Adama i Eve na šesti dan stvaralačke sedmice i uspostavljanje Subote sledećeg dana (1. Moj. 1:26-31; 2:1-3).

Isusu Hristu kaže Subota je bila naročita i korisna, a ne štetni tovar kako su to neke vjerske vođe uradili da bude za vrijeme Njegovih dana. Vidi Isusov izbor riječi. Subota nije nešto samo za narod Izrailja; On je rekao da je ona napravljena za čovjeka-za cijelo čovječanstvo-i održavajući je nije bila beznačajni obred prisiljen na narod da samo donese tegobu i nevolju.

Sedmi dan napravljen je za čovjeka, stvorena izrazito za ljudsku korist i napredak! Nekoliko drugih prevoda iznose ovu stvar ovako: "Subota je stvorena za dobro čovjeka", kaže Današnji Engleski prevod. "Subota je stvorena za uzrok čovjeka", piše Nova Engleska Biblija. Vilijamsov (William s) Novi Zavjet kaže, "Subota je stvorena da služi čovjeku".

Isus je razumio svrhu Božijeg zakona, uključujući Subotu-da je Bog namjerio to da bude blagoslov i korist čovjeku. Bog, govoreći kroz Mojsiju, ranije je rekao Izrailju da "Voli Gospoda Boga svoje ga, da idu Njegovim putem, i da drže Njegove zapovjesti, Njegove uredbe, i Njegov zakon".

Zasto? "Da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš" (5. Moj. 30:16). Mojsija, vodeći Izrailj 40 godina kroz pustinju, sabrao je Izrailjevo iskustvo pred sam ulazak u obećanu zemlju. On je shvatio kako je bio divan zakon koji su primili od Boga, i da je bio neobičan. "Gle učio sam vas uredbama i zakonu, kao što mi je zapovjedio Gospod od... Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći 'samo je ovaj velik narod narod mudar i razuman'...I koji je narod velik koji ima uredbe i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji danas iznosim pred vas" (5. Moj. 4:5-8).

Bog je čisto namjerio Subotu da bude blagoslov za one koji je budu održavali onako kako je On namjerio. Pravi nalog koji je Bog dao povodom toga dana bio je jako kratak ali je bilo korisno po zdanje njene namjere.

Da vidimo neke od tih upustva.

"Sjećaj se dana od odmora da ga svetkuješ. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi ni jednog posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kćer tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je među vratima tvojim. Jer za šest dana stvori Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njema; a u sedmi dan počinu; za to je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga" (2. Moj. 20:8-11).

Odmor Za Cijelo Ukućanstvo.

Subotom, mi vidimo da svi članovi kuće treba da se odmore od posla, čak i sluge, gosti i živinča d. Svi da se odmore svakog sedmog dana od njihova normalnog, svakodnevnog rada. Cijela familija i članovi ukućanstva naročito su navedeni, uključujući roditelje, sinove, kćeri, sluge i posjetioce. Kad ne bi radili normalni posao, vjerojatno da bi svi skupa sproveli većinu Subote sa članovima familije kao familija ili ukućana.

Kad Se Subota Treba Održavati?

Naše obično shvatanje za početak novog dana u ponoći je jedna samovoljna ljudska praksa. Bog, koji je osnovao svemirska tijela i postavio ih u pogon da označavaju prolaz vremena (1. Moj. 1:14) broji vrijeme drukčije-od večeri do dečeri. Mi vidimo ovaj primjer u 1. Moj. Poslije odvajanja dan a od noći, Bog nam kaže "i bi večer i bi jutro dan prvi (stih 5). "Večer" je spomenuto prije, slijedeći sa "jutrom". Bog opisuje svakog dana stvaranje u istom smislu (stih 8, 13, 19, 23, 31).

U Bibliji, večer počima kad sunce zađe (Jošua. 8:29; 2. Dne. 18:34; Nem. 13:19; Mar. 1:32). I u to vrijeme novi dan počima. Povodom Njegove Subote, Bog zapovjeda da se ona održava "od večer i do večeri" (3. Moj. 23:32). Ovo je bio obični način u to vrijeme za računanje početka i kraj dana (2 Moj. 12:18).

Za Novog Zavjeta vremena, dani su se računali istim načinom. Marko 1:32 zapisao je, da poslije zalaska sunca, označava kraj jedne Subote, narod je donio mnoge bolesnike kod Isusa da ih iscjeli, nisu htjeli da dođu sve do kraja subote. Zapisi u jevanđelju također govore da je Josif iz Arimateje stavio Hristovo tijelo u grob prije večeri tako da ne bi radio na dolazići godišnji praznik (Mat. 27:57-60; Mar. 15:42-46; Luka 23:50-54).

Bog, tvorac Subote, odlučuje gdje počinje a gdje se završava i to je bilo održavano od počinka do počinka kroz Bibliju. Njegova Subota počima na zalasku sunca a završava se Subotom na počinku sunca.

Zapovjest da se održava Subota po svim kućama potvrđeno je u 3. Moj. 23:1-3, gdje je Bog naveo druge zahtjeve vjerskog održavanja. On je također rekao jasno da je Subota sveto vrijeme, ne samo Mojsiji i Izrailju: "Još reče Gospod Mojsiji govoreći, 'kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: "praznic i Gospodnji, kojeće te zvati sveti sabor, ovo su praznici moji. Šest dana radi, a sedmi dan, koji je Subota za počivanje, neka bude sveti sabor, ne radite ni jednog posla; Subota je Gospodnja po svijem stanovima vašim"

Subota nije bila samo vjerski obred za sjenice; to je bio jedan obred za svaku pojedinu kuću kroz cijelu naciju.

Oslobođenje Iz Ropstva

Mi možmo naći u više tančina Božiju namjeru gdje su 10 Zapovjesti ponovljene, u 5. Moj. 5:12-15: "Drži dan od odmora i svetuj ga, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; nemoj raditi nikakva posla ni ti ni sin tvoj ni kćer tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja, ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti bilo koje živinice tvoje, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti. I pamti da si bio rob u zemlji Egipatskoj, i Gospod Bog tvoj izvedete odande rukom krijepkom i mišicom podignutom. Zato ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora".

U ovom navodu zapovjesti, drugo obličje za održavanje Subote je dato Božijem narodu: sjećajući i se da su bili robovi u Egiptu i da je "Gospod Bog tvoj izveo te odande rukom krijepkom". Subota je bila sedmična opomena Izrailjevog potlačenog porijekla kao roblja u Egiptu i da je Bog velikijem čudom, izveo svoj narod u slobodu i utemeljio ih kao naciju. Sad kad im je dao odmor od robovanja, svi skupa kroz naciju trebali su da se odmore i da se obnove Subotom, i sluge su specijalno obuhvaćene u toj zapovjesti.

Kako je Bog dao Izrailju odmor, isto je zapovjedio da dozvole svojim slugama odmor, u dodatku uspomena blagoslova Subote bila je da snabdijeva svakoga. Izraeljcima je naročito rečeno da se sjećaju ovih događaja u skladu sa Subotom. Bog, kroz Mojsiju, često je opominjao Izrailj odakle su došli i kako je On čudnovatim postupkom posredovao za njih mnogo puta.

Isto u takvom smislu Subota je važna opomena Hrišćanima danas za naše oslobođenje. Kroz Božiju milost i Hristovo žrtvovanje, Hrišćani su izvedeni iz duhovnog ropstva grijeha i smrti, oslobođeni sada za službu Bogu (Rim. 6:16-23; 2. Pet. :19). On ih je upozorio da nikad ne zaborave ove događaje, "Samo pazi na se... da ne zaboraviš onije stvari koje su vidjele oči tvoje i da ne iziđu iz srca tvojega dokle si god živ, nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovi sinovima sinova svojih" (5. Moj. 4:9). "Čuvaj se da nezaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Egipatske, iz kuće ropske" (5. Moj. 6:12). "(Čuvaj se) i nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Egipatske, iz kuće ropske" (5. Moj. 8:14).

Vjersko Upustvo, Nauka I Napredovanje.

Vidi se da je Bog također rekao Izrailju da uče svoju djecu Njegovom zakonu i uredbama. Odmah po opetovanju 10 Zapovjesti u 5. Mojsijevoj 5, Bog je zapovjedio Izrailju: "I neka ove riječi koje t

i ja zapovjedam danas budu u srcu tvom. I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putom, kad legneš i kad ustaješ" (5. Moj. 6:6-7).

Subota, bila je vjerska nauka, za učenje i proučavanje Božijeg glavnog djela i zakona. Obični rad je bio zabranjen i Božijeg veličanstvenog čuda treba se sjećati na ovaj dan. "Tako, duh Subote bio je radost, okrepljenje i milost, obnavljajući se sa uspomenom na Božiju dobrotu kao Tvorca i kao spasitelja iz ropstva... Na ovaj dan narod je bio priviknut k ... dajući svojoj djeci upustva u istini sjećajući se uspomena na taj dan koji je tako ponavljani i uživan kao dan radosti..." (Smith Bible Dictionary, "Sabbath").

Održavana ovakvim smislom, Subota je stvarno bila Blagoslov i užitek Božije namjere, dan zajedno sa Tvorcem, učeći, razmišljajući i izvršujući Njegov zakon i put.

Koji Dan Je Subota?

Koji dan je Subota? Pošto mnoge crkve održavaju Nedjelju kao njihov dan odmora i bogoslužnja, mnogi narod misli da je Nedjelja Subota. Četvrta zapovjest kaže: "Sjećaj se dana od odmora da ga svetkuješ, šest dana radi, i svršavaj sve poslove svoje. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi ni jednog posla..." (2. Moj. 20:8-10). Bog je zapovjedio da se sedmi dan svetkuje kao Subota. Pregledom skoro po svakom zapisu Sajaklopidije pokazaće da je Subota sedmi dan sedmice, dok je Nedjelja prvi dan sedmice. Sedmi dan odnoseći se na Božiji kalendar je i stalno je dan Subota. Premda je čovjek uljepšao kalendar kroz vjekove, sedmi-dan sedmičnog kruga ostao je netaknut kroz istoriju. Dani sedmice stalno su ostali u njihovom pravilnom stavu, sa Nedjeljom kao prvim danom i sa Subotom kao sedmim danom.

"Proročanstvo Božije"-Njegove svete riječi i upustva-povjerena su Jevrejskom narodu (Rimlj. 3:1-2), i oni su sačuvali znanje sedmog-dana Subote vjerno još jako mnogo ranije pre Hristova vreme na ovih dana.

Nema Bibliskog Autoriteta .

Kako je Nedjelja postala glavni dan odmora i bogoslužnja? Prema konceptu odmora je većinom nestao, mnoge dominacije produžile su da održavaju svoje službe Nedjeljom. Možete pretražiti svu Bibliju, ali nećete naći odobrenje za promjenu dana bogoslužnja.

Jakov Kardinal Gibbon (James Cardinal Gibbon), katolički naučenjak i arhibiskup iz Baltimor (Baltimore) u kasnijim 1800 i ranijim 1900, bio je osoran na ovu Promjenu: "Možeš čitati Bibliju od Postanja pa do Otkrivenja, i nećeš naći ni jednu jedinu rečenicu koja daje odobrenje posvećenju Nedjelje. Zapisi potvrđuju vjersko održavanje Subote, dan koji mi nikada nismo posvetili. Katolička crkva tačno uči da je naš Gospod i Njegovi apostoli utvrdili neke važne vjerske dužnosti koje nisu u zapisane od nadahnutih pisaca... Mi moramo, stoga, zaključiti da zapisi nasamo ne mogu biti dovoljni vodič u pravilu vjere" (The Faith Of Our Fathers, John Murphy Company, Baltimore 1917, p. 89).

Dali ste Vi to shvatili? Pisac priznaje da održavanje Nedjelje nigdje nije dozvoljeno u Bibliji i da je sedmi dan samo dan posvećen u zapisima. Njegovo opravdanje za promjenu dana odmora i bogoslužnja smatra taj autoritet izvan Biblije da odluči potrebu i učinak za spasenje.

Promjena Učinjena Kada Je Novi Zavjet Bio Napisan.

Promjena Subote u Nedjelju bilo je učinjeno poslije mnogo vremena kada je Novi Zavjet bio već napisan. Nema čistog značaja za Nedjelju kao dan odmora Hrišćanskom bogoslužnju sve do pisanja Barnabase i Justina A.D. 135 i 150 dotično. Održavanje Nedjelje kao glavnog dana bogoslužnja pokazalo se da je bio utvrđen za vrijeme vladanja cara Hadriana (A.D. 117-135), koji je grubo progonio Jevreje kroz Rimsku Imperiju. Hadrian je naročito zabranio vršenje Judeizma, uključujući održavanje sedmog dana - Subote.

Ovaj brutalni postupak očevidno je utjecao na mnogo ranije Hrišćane u Rimu da su napustili sedmi dan i prihvatili Nedjelju, istorisko održavanje od Rimljana kao dan poštivanja sunca. Kroz nekoliko stoljeca održavanje Subote od strane Hrišćana bilo je podpuno ukinuto sa pritiskom Imperije i zamjenjeno Nedjeljom. Ipak, Protestanska reforma donijela je neke doktrinske i administrativne promjene, održavanje Nedjelje kao dan odmora i bogoslužnja produžilo se uz Rimskoj katoličkoj crkvi u kasniju Protetansku dominaciju. Gdje Katolička crkva tvrdi da ima pravo da uspostavi svoje vlastito vrijeme bogoslužnja, Protestanska crkva obično opravdava Nedjelju na osnovu da je sedmi-dan Subota zamjenjena u Novom Zavjetu sa bogoslužnjem Nedjeljom sa slavljenjem Hristova va skršenja (vidite, "dali je Nedjelja u Novom Zavjetu bio dan bogoslužnja?" str.36).

Kako je potvrđeno od kardinala Gibona gore, tu nema bibliškog odobrenja za promjenu dana odmora i bogoslužnja sedmog dana u Nedjelju. Kako je pokazano kroz ovu knjižicu, Isus Hristos, apostoli Jevrejski i bezbožnici članovi ranije crkve jednako su produžili da održavaju sedmi-dan Subotu. Ovo je jedini dan odobren u Bibliji.

Isus Hristos I Subota.

"I progovori im Hristos, "Subota je nacinjena covjeka radi, a nije covjek Subote radi. Dakle je gospodar sin covjeciji i od Subote'" (Mar. 2:27-28).

Kako je Isus Hristos gledao na Subotu? Mnogi narod vidi samo ono što oni žele da vide povodom Hristova pristupa k sedmom danu. Neki vjeruju na osnovu zlog razumjevanja, da je Isus Hristos preuzeo ili namjerno krsio zapovjest Subote.

U stvari, Subota je spomenuta skoro 50 puta u četiri jevandjelja (više puta nego u cjelokupnih 5 knjiga Biblije), to je obilan istoriski zapis o Njegovom stavu prema Suboti. Da bi se razumjela jevandjeljska važnost, ipak, mi moramo razmotriti kako se održavanje Subote promjenulo-ili, mnogo tačnije, bila promjenuta-od kada je ona bila stvorena a poslije zavedena u 10 Zapovjesti.

Subota U Istoriji.

Održavanje Subote prošlo je kroz masovnu transformaciju vjekova do vremena Hristova. Ranije u ovoj knjižici mi smo pregledali kako je Bog upozorio Izrailj da ne zaborave Njegove uredbe i zakon Starog Izrailja tuzni zapisi pokazuju da oni nisu poslušali. Konacno Izrailj je zaboravio Boga i raspao se kao nacija, djeleći se u dva samostalna carstva Izrailj i Juda prije nego su odvedeni u ropstvo od Asiriskih i Babilonskih osvajaca, zasebno u osmom i šestom vijeku B.C Jedan od Izrailjevih i najvećih očevidnih grijeha vodeći ih u njihovo nacijsko ropstvo bilo je nepostivanje Bozije Subote. Čak i u Judino carstvo bilo je samo po sebi razorno od svojih građana sa gresnim postupanjem

m, Bog je proizvedio da ih upozorava kroz proroka Jeremiju da "Cuvajte se da ne nosite bremena u Subotu... i nikakvoga posla ne radite nego svetkujte Subotu... Onda cu raspaliti oganj... koji ce upaliti dvorove Jerusalimske i ne ce se ugasiti" (Jerem. 17:21-22, 27).

Prorok Jezeckija, govoreci od Boga iz Babilona poslije kad je on i vecina kraljevine Judeje bila odvedena u ropstvo, napisao je: "I Subote moje dao sam im da su znak izmedju mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvecujem. Ali... Subote moje grdno opoganise... Jer odbacise moje zakone i po uredbama mojim nisu hodili, i subote moje opoganise" (Jez. 20:12-12, 16). Bog je takodjer rekao naciji Jude "svestenici njezini prestupaju zakon moj i pogane moje svete stvari, ne razlikuju s veto od poganog i necisto od cistog ne raspoznaju, kriju oci svoje od Subota mojih, i bivam opoganjen medju njima" (Jeze. 22:26). Kasnije, mnogo Jevrejskog roblja vratilo se iz Babilona i bili su povraceni na njihovu bivsu zemlju nekoliko vjekova prije Hristova vremena. Oni su znali za poruke Jeremije i Jezeckije da je njihova nacija bila unistena zbog krsenja Bozijeg zakona, i neodrzavanje Subote bio je jedan najglavniji njihov grijeh.

Jednom kada su uspostavljeni kao nacija, oni su nastojali da nikad vise ne naprave istu gresku. Dosljedno, kroz nekoliko vjekova Jevrejske vjerske vlasti vjесто su regulisali tako da su razradili u detalje ono sto su oni smatrali sto je a sto nije dozvoljeno raditi Subotom. Oni su skretali iz jedne rupe u drugu-od preziranja i zloupotrebe Subote zahtjevajuci jedno tesko, legalisticko odrzavanje toga.

Dodatak Subotnih Pravila.

Zerdovent Slikoviti Biblijski Rijecnik (The Zondervan Pictorial Bible Dictionary), u svom zapisu o Suboti, opisuje kako su ekstrimno postale te mjere u Hristovim danima. Vjerski zakonik upotrebljivan Subotom navodi "39 raznih vrsta o zabranjenim djelima: sivat, orati, brati, sakupljati u snopove, vrsiti, previjavati, cistiti, mljeti, prosijavati, mjesiti, peco... Svaka od ovih glavnih naredbi bile su dalje razmatrane i izradjene, tako da je tu u stvari bilo nekoliko stotina stvarica, zakono-poslusni Jevrejin nije ih mogao raditi Subotom. Za primjer, zabrana u pokusaju zavezivadja cvora bilo je su vise javno, tako da je to postalo potreba izraziti kakav cvor je bio zabranjen a koji nije. To je bilo postavljeno tako samo da se taj cvor moze odrijesiti jednom rukom...

"Zabrana povodom pisanja Subotom bilo je dalje oznaceno kao, 'onaj koji napise dva pisma sa desnom rukom ili lijevom rukom, bilo koje vrste (pisma) ili dvije vrste... kriv je. Onaj koji zbog svog zaborava napise dva pisma kriv je... Takodjer, onaj koji pise na dva zida koji formiraju ugao, ili na dvije ploce njegovog knjigovocstva, tako da se mogu citati zajedno, kriv je...'"

Oznacjenje Rada.

Vjeskih vlasti oznacjenje "rad" koji moze povrediti zapovjest Subote bila je mnogo razlicita od jednog obicnog oznacenog rada. Za primjer, oranje je bilo zabrana-radna kategorija, i malo bi ih se suprostavilo tome da je oranje tezak rad. Ipak, odnoseci se na prvog vijeka svestenicko gledanje, zabranjeno protiv oranja moze biti prekršaj jednostavno kao pljunuti na zemlju. Pljunuti moze da uznemiri zemlju, koje je bilo po svestenickom misljenju isto kao i oranje! Zenama je bilo zabranjeno da se ogledaju u ogledalo Subotom, radi toga sto bi mozda vidjela sijedu kosu i pokuisala je iscupati, i to bi takodjer cinilo rad. Nositi ekserima podkovane cipele Subotom bilo je zabranjeno, zato sto u ocima vlasti suvisak eksera znacilo je da bi one nosile nepotrebni teret. Cak hoditi kroz travu bilo je zabranjeno, posto bi se neka trava savila i slomila se, koje je ozmacavalo vrsidbu, jednu od zabranjenih kategorija rada.

Vjerske vodje ucile su ovo, ako se kuca zapali i pocne goriti Subotom, njeni stanari nisu smjeli iz nositi robu iz nje da bi je spasili od pozara, jer bi to prouzrokovalo teskocu. Ipak, njima je bilo dozvoljeno da se oblace u razne mantije koliko su god mogli da ih obuku i da ih skidaju, sto je bilo dozvoljeno. To je bilo u ovo optereceno, licomjerno vjersko vrijeme kad je Isus Hristos dosao da propovjeda i uci. Danas, bez ove istoriske pozornice, vecina naroda opisuje pogresnim zakljuckom o tom kako je Isus gledao na Subotu.

Pisci jevandjelja zapisali su vise brojne sukobe izmedju Isusa i vjerskih vodja Njegovih dana povodom Subote. Njegovo iscjeljivanje i učenje o održavanju Subote pokretalo je ceste sukobe. Jedan kratak biblijskih zapisa Njegovog postupanja i učenja pomoci ce nam da razumijemo kako je Hristos gledao na Subotu.

Dok pregledamo ove dogadjaje u Hristovom zivotu, drzi na umu njihovu kronologiju. Naucnici općenito se slazu da jevandjelje Mateja, Marka, i Luke su pisana u prvom vijeku, oko 50 do 70 nekih 20 i 40 godina poslije dogadjaja zapisanih u njima kada se sve dogodilo. Kad bi Isus Hristos imao namjeru promjenuti, ukinuti ili ponistiti Subotu, takva namjera svakako bi bila jasna u jevandjelju pisaca istorijskih zapisa o Njegovom zivotu. Kako vidimo, tu jednostavno nema dokaza da bi podrzali takvo glediste.

Isus Je Propovjedao Subotom: Luka 4:16-30).

Prvi se put spominje Subota u zivotu Isusa Hrista jeste u Luka 4:16. "I dodje u Nazaret gdje je bio odrastao, i udje po obicaju svom u dan Subote u zbornicu, i stade da uci". S ovim, jevandjelu po prvi put spominje Subotu na samom pocetku Hristova propovjedanja, mi nalazimo da je bio Isusov obicaj - Njegova normalna aktivnost - da ide u dan Subote u sinagog. Ovo nije bio izolovan slucaj; on je i dalje proizvodio sa učenjem u sinagogu Subotom takodjer (Mar. 6:2; Luka 13:10).

Produzci sa Lukovim izlaganjem: "I dadose mu knjigu proroka Isaie, i otvori knjigu i nadje mjesto gdje je bilo napisano: 'Duh je Gospodnji na meni; za to me pomaza da javim jevandjelje siromasnim; posla me da iscijelim tuzne u srcu da propovjedam zarobljenima da ce se odпустiti, i slijepima da ce progledati da odпустim suznje i da propovjedam prijatnu godinu Gospodnju'. I zatvori knjigu... I poce im govoriti, 'danas se izvrsi ovo pismo u usima vasim'" (Luka. 4:17-21). Isus je naveo Isaija 61:1 i 2, koje su oni u sinagogu prepoznali kao prorocanstvo Mesijeve doba. Govoreci, "danas se izvrsi ovo pismo u usima vasim" Isusova tvrdnja ispunjava ovo prorocanstvo; On je objavio sebe kao ocekivanog Mesiju. Isus je proizvedio da usporedi svoju sluzbu sa onom od proroka Ilije o Jelisiji. Njegovi slusatelji, jasno su razumjeli njegov znacaj, odmah su ga htjeli ubiti zbog ovog tvrdjenja, ali on im je pobjegao (stih 23-30).

Ovdje je prvi put spomenuta Subota za vrijeme Njegove sluzbe. Na taj dan Isus Hristos prvo je objavio da je on proceneni Mesija-predstavljajuci svoju duznost kao Spasitelj cijelog covjecanstva. Ovo je bio velicanstveni dogadjaj. Nazaret je bio mjesto gdje je on odrastao. Narod Nazareta bili su ti prvi koji su culi te Subote, da je on bio Mesija. On im je pokazao nadu u Njegovoj buducoj upravi i-jevandjelje, ili dobru vijest i oboje u sadasnem i buducem ispunjenju.

Isus Je Lijecio Izgonio Ddemone Subotom: Luka 4:31-39

Odmah, Isus je poceo da upotrebljuje Subotu da objavi dolazak carstva Bozijega i da pokaze svoju cudnovatu silu kao Mesija. "I dodje u Kapernaum grad Galilejski, i ucioih Subotom. I cudili su se nauci Njegovoj; jer je Njegova besjeda bila silna" (Luka. 4:31-32). Sledece, Isus je naredio demoni

ma da izadju iz covjeka, i oni u sinagogu, "govorili su jedan drugome govoreci, 'kakva je to rijec, da vlascu i silom zapovjeda necistim duhovima, i izlaze'" (stih 33-36).

Isus je onda otisao u Petrovu kucu, gdje je iscjelio Petrovu tastu od groznice, kako se dan Subote primicao kraju, "svi koji su imali bolesnike od razlicitijih bolesti dovodili su ih k Njemu a on na sv akoga od Njih metao je ruke, i iscjeljivao ih je. A i djavoli su izlazili iz mnogih vicuci i govoreci, 'T i si Hristos sin Boziji'. I on im je prijetio da ne govore da znadu da je on Hristos" (stih 38-41).

Kao spasitelj, Isus je znao svrhu Subote, da je to bilo podpuno zgodno vrijeme da donese svoju p oruku ozdravljenja, nade i pokajanja za covjecanstvo i da zivi ta poruka kroz Njegov rad. Cak su i d emoni znali da je on proreceni Mesija (sto znaci "Hristos" Jovan 1:41). Isus je upotrebljivao Subot u da bi pokazao narodu sebe kao ljekara i spasitelja cijelog covjecanstva.

Isus Se Suocio Sa Farisejima Zbog Postupka Ucenika Na Subotu Mat. 12:1-8; MAR. 2:23-28; LUKA 6:1-5.

Zapisi u Mateju 12; Marko 2, i Luka 6 pogresno su tumaceni kao znak da je Isus prekrasio zapovje st Subote. Sad da vidimo sto se u stvari dogodilo. Iz Markovog tumacenja. "I dogodilo mu se da je u Subotu isao kroz usjeve, i Njegovi su ucenici trgali putom klipove kokuruza. I Fariseji su mu gov orili, 'gledaj, za sto to cine u Subotu sto ne valja?'" (Mar. 2:23-24).

Upravo Sto Je Legalizam?

Kroz ovu glavu, primjeri su postavljeni na zakonski pristup vjerskih vlasti koji su optuzili Isusa Hri sta da je prekrasio Subotu. Ali sta ova rijec "Legalizam" znaci? Rijecnikovo tumacenje oznacava leg alizam kao "strogo, doslovno ili prekomjerno pokoravanje zakonu ili k vjerskom ili moralnom zako nu".

Popularno znacenje zakaceno za rijec jeste bilo na koji nacin bibliskog-zakona odrzavanje je lega lizam i stoga treba da se izbjegava. Rijec se upotrebljava (pejorativno!? Meni nepoznata rijec p.p.), specijalno protiv takvog vrsenja kao odrzavanja Subote ili biti odan drugom zakonu datom u Satrom Zavjetu. Ipak, ova upotreba rijeci je netacna. To nije legalisticko odrzavanje Bozijeg zakona pravi no. Biti legalista jeste pogresna upotreba Bozijeg zakona u bilo kom smislu nikud namjenjen.

Farisejsko Tumacenje Slabi Boziji Zakon.

Fariseji, jako stroga grana Jevreja cije je vjersko tumacenje bilo jakog popularnog misljenja u Hristo vo doba, bijo je primjer ovog. Oni su dodali mnogo njihovih ljudskih zapisa, pravila i propisa Bozij em zakonu, koje je imalo posljedice od izvrtanja i zloupotrebe. Njihov dodatak Bozijem zakonu tak o je iskrivio glavnu namjeru da su ga ucini beznacajnim (Mat. 15:6), ukidajuci ga. Sledenjem Faris ejskog tumacenja i uredba, narod vise nije zivio Bozijim zakonom (Jov. 7:19). Ovaj neispravni pog led Bozijeg zakona doveo je da su mnogi odbacili Isusa Hrista kao obecanog Mesiju, i ako je taj isti zakon prorokovao za Njega (Jov. 5:39, 40; Luka 24:44).

Ovo je bilo zbog cega je Hristos jako ukorio nedostatak razumjevanja i licomjerstva vjerskih vod ja Njegova vremena-On je ucio povratak na Pravilnu nauku i vrsenje Bozijeg zakona prema njegov oj originalnoj namjeri i svrhi, i takodjer da je on bio proreceni Mesija.

Pavle Je Osudio Iskrivljenje Zakona.

Pavle je također pisao mnogo protiv onih koji su izvrtali pravednu upotrebu Bozijeg zakona. Ovo je zapravo očevidno u pismu Galatima. Sto je Pavle govorio jeste pravilno ne održavanje Bozijeg zakona, koji je on lično svagda održavao (Rim. 3:31; 7:12, 14, 22, 25), ali tvrdnja da opravdanje (o prostaj i uspostavljanje grijesnika u stanje pravednosti) može biti postignuto sa obrezanjem i strogi m održavanjem zakona. Neki lažni učitelji (Gal. 2:4; 5:10, 12; 6:12-13) prevratili su Galatsku crkvu sa pogresnim nastojanjem da obrezanje i držanje zakona jeste dovoljno potrebno za opravdanje i sp asenje, odvojeno od vjere Isusa Hrista.

Pavle je osudio ovu pogresnu nauku, opominjuci da poslušnost zakonu nikada ne može dati mogućnost vječnog života (Gal. 3:21). On je učinio jasnim da opravdanje će biti učinjeno pravedanjem u Bozijim ocima i tako postići pristup k vječnom životu-jeste samo pristupacno kroz Isusa Hrista (Gal. 2:16; 3:1-3, 10-11, 22; 5:1-4). Pavle je učinio jasno da oprostjenje grijeha zahtjeva žrtvovanje, i čak strogo održavanje zakona ne može ukloniti potrebu za to žrtvovanje.

Ipak, zakon Božiji ostaje pravedan stav po kojem će se cijelo čovječanstvo suditi (Jakov 2:8, 12). Zakon nije ukinut ili poništen sa vjerom u Hrista (Rim. 3:31), kako to mnogi pogresno misle. Umjesto to, Pavle kaže, pravilna upotreba zakona je uspostavljena vjerom. Kad je Solomon zaključio da je to sve čovjeku "Boga se boj, i zapovjesti Njegove drži" (Prop. 12:13), on je izrazio beskrajnu svrhu Boga za cijelo čovječanstvo. Apostol Jovan se složio kada je on zaključio da, ako mi volimo Boga, mi ćemo držati Njegove zapovjesti. (1. Jov. 5:3). Žena uhvaćena u preljubi rekla joj je od Hrista "od sad više ne grijesi" (Jov. 8:11)- u drugoj riječi, drži Božije zapovjesti! Isus je rekao bogatom ml adicu, koji ga je došao pitati što on treba raditi da bi imao život vječni, "Ako želiš ući u život, drži zapovjesti" (Mat. 19:17).

Biblijski Primjer Legalizma.

Onda, što nam Biblija govori o legalizmu? Zamjeniti ljudski postavljeni zakon za Božiji zakon, kao što su to Fariseji učinili, to je legalizam. Osloniti se na održavanje bilo koga zakona da bi bio pravedan u Bozijim ocima, umjesto vjere u Hrista, jeste legalizam.

Ako jeda uperi sve na poslušnost zakona nastrano od povoda za uzadovoljavanje Boga, voliti Boga i voliti susjeda, ovo izopacuje svrhu zakona (Mat. 22:36-40; Rim. 13:10), i jeste legalizam.

Ako mi vjerujemo da bilo kakvo održavanje Bozijeg zakona može nam zaraditi naše spasenje kao našu nagradu, mi smo krivi zbog legalizma. Učiti poslušnost, ili strogu poslušnost doslovno slovima zakona dok tražimo zaobilazak zakona, to je legalizam.

Pravilna Poslušnost Nije Legalizam

Ali Isus Hristos i ostatak Biblije učinili su jednu stvar čisto; pravilna poslušnost zakona Božijega nije legalizam. Poslije preokreta, jednom Hrisćaninu dato je puno razumjevanje svrhe i namjere Bozijeg zakona. On razumije važnost vjere u osnovi i žrtvovanje Isusa Hrista. Njemu je dato mnogo punog razumjevanja zašto on treba da bude poslušnik. Ali ostaje od njega da bude poslušnik. Ovo nije legalizam.

Slušati biblijske zapovjesti u pravilnom smislu, tako kako je on zapovjedio održavanje Subote i držati je svetu, nije legalizam. Ne dozvoli nikom da te obmanjuje sa takvim losim pojmom, koje je samo po sebi kontradikcija Isusa Hrista vlastite zapovjesti (Mat. 5:19).

Fariseji su bili jedna mnogo stroga grana Jevreja drzeci prilično veliki vjerski autoritet za vrijeme Hrista, oni su bili skrajnje u njihovom tumačenju što je bilo dozvoljeno Subotom. Njihovo pitanje je izgledalo kao da su učenici bili tesko zauzeti radom sakupljajući zito Subotom i bili su suoceni od Fariseja zbog preksaja. Lukin zapis opisao je učenika stav: kad su "išli kroz usjeve trgali su klasje, i satirali su ih rukom i jeli su" (Luka 6:1). Oni su ovo radili posto su bili gladni (Mat. 12:1) a ne za to da bi zeli zito.

Nije Prekršena Zapovjest Subote.

Njihov postupak bio je opravdan odnoseći se na zakon Božiji koji je dao naciji Izraelja. Kao činjenica, Bog je dao kao specijalni popust za branje zrna sakom sa tuđe njive (5. Moj. 23:25). Bog je rekao svome narodu da ostave dio nepozetog da bi sirotinja i putnik mogao da jede što je preostalo (3. Moj. 19:9-10; 23:22).

Učenici su hodili kroz usjeve i dok su hodili trgali su zito i satirali rukama da bi ocistili zrna i on da ga jeli. Fariseji koji su bili najstrožiji u njihovim pravilima povodom Subote, vidjeli su postupak učenika kao "zetvu" i "vrsidbu", koje je bilo među 39 kategorija rada zabranjenog na taj dan. I ako ovakav stav nije poganije zapovjest Božije Subote, oni su opoganili farisejku covjekom postavljena pravila. Fariseji su smatrali ponasanje učenika kao "ne dozvoljeno Subotom" i zato su ih kritikovali.

Zakon Dozvoljen Za Milost.

Isus je naglasio da je kralj David i njegova gladna družina, ka su bježali ispred kralja Saula vojske, uzeo je hljebove koji su obično bili samo za sveštenike, ipak oni su bili nevini u Božijim ocima (Mar. 2:25-26). On je također naglasio da čak i sveštenici koji služe u hramu Božijemu rade Subotom cineci sluzbu i prinose zrtve, ali nisu bili krivi pred Bogom (Mat. 12:5). U oba primjera, duh i namjera zakona nisu prekršeni, i oba primjera su narocito odobrena od Boga za dobro ciniti, rekao je Hristos. On je razjasnio da Boži zakon dozvoljava milost, i Fariseji su bili podpuno pogresni u poduzimanju njihovih teskih, ljudsko uspostavljenih uredbi iznad svega ukljucujuci milost.

On kaže da, zbog Farisejskog izvrnutog pogleda, oni su ustvari izvrnuli stvari naopako. "Subota je nacinjena covjeka radi, a nije covjek Subote radi", izjavio je On. Zbog njihova uskog zakonodatkog pogleda na Subotu, sedmi dan sedmice postao je nepodnoljiv, okacen dolje sa stotine pravila i opisao sto je a sto nije dozvoljeno na taj dan.

Isus, ipak je, ukazao na pravu svrhu dana namjenjenog od samog pocetka: Bog je stvorio dan da bude blagosloven, vrijeme za pravedan odmor od normalnog rada radje nego nepodnosljiva teskoca. To je vrijeme bilo uzivanja, a ne trpljenja. Dalje, on je rekao da je Subota stvorena za cijelo covjeanstvo, ne samo za Izraelj. Isusovo ucenje u ovim stihovima jeste kratko navedeno u Ankor Biblije.

Rijecnika, knjiga 5, (The Anchor Bible Dictionary). "Subota" napisana od Davida Nol Fridmena (David Noel Freedman), strana 855 i 856: "U to vrijeme Isusa su razumjeli da je on ukinuo i ponistio zapovjest Subote na osnovi prepiranja oko iscjeljivanja Subotom i drugih postupaka. Oprezno analiziranje doticnih zapisa ne izgleda da daje to tako tumačeno. Postupak trganje klasova zita Subotom od učenika jeste prakticno u ovoj stvari. Isus je ucinio osnovnu izjavu... 'Subota je nacinjena covjeka radi, a nije covjek Subote radi' (Mar. 2:27). Postupak učenika trgajuci klasove prestupili su rabanicki halakhah minutno slucajoslovlje u kome je bilo zabranjeno trgati, tresti, previjavati i mljeti Subotom.

"... Isus je popravio Subotu i povratio je na njeno pravo mjesto kako je i bila uspostavljena za vrijeme stvaranja, gdje je Subota stvorena za cijelo covjecnstvo a ne specialno za Izrailj, kako su to tvrdili normativni Jeduizam... To je bila Bozija volja na stvaranju da Subota ima svrhu da služi covjek u za odmor i (da) donese blagoslov". U ovom primjeru, mi vidimo da je Isus Hristos razumio i razjasnio pravi smisao Subote: da je bila stvorena da bude dan odmora od normalnog rada, blagoslov i korist cijelom covjecnstvu.

Drugo Cijeljenje Subotom
Mat. 12:9-14; Mar. 3:1-6; Luka 6:6-11.

Odmah poslije ove rasprave sa Farisejima zbog ucenika koji su trgali klasje Subotom, jevandjeljski zapisu su zapisali da je Isus nasao sebe u drugoj raspravi zbog sto moze a sto ne moze biti dozvoljeno da se radi Subotom. Farisejski propisi otisli su tako daleko da su branili da se nekome ucini pomoc kobi bio bolestan Subotom u koliko toj osobi zivot nije bio u opasnosti!

U sinagogu Subotom Isus je sreo covjeka sa suhom rukom: teska nezgoda, ali nije opasno po smrt. "Stani na sredinu pred svih", Isus je rekao covjeku (Mar. 3:3). Srdit i zalostan sto su im onako srca odrvenila i nesposobni da shvate najosnovniju namjeru Bozijeg zakona, Isus je upitao one sto su posmatrali: "Valja li u Subotu dobro ciniti ili zlo ciniti? Dusu odrzati, ili izgubiti?"

Nesposobni ili bez volje da odgovore, oni su obmucali. Pred cijelijem zborom u sinagogu, Isus je iscijelio covjeku ruku, ucinivsi je da "posta ruka zdrava". Daleko od radosti na blagoslovu ucinjenu od covjekom Fariseji su "odmah izašli i ucinili zavjeru sa Irodovcima kako bi ga ubili" (stih 4-6).

Radje nego da nauce jednu vaznu duhovnu lekciju o svrhi i namjeri od oboje Subote i Isusa Hrista a nauke, Fariseji su bili bjesni sto je Isus prezrio njihov strogi zakon. Radje nego da razumiju poruku milosti i sazaljenja, oni su se dogovorili da ubiju Glasonosu. Daleko od ukidanja Subote, Isus je dokazao da je Subota odredjeno vrijeme pomoci i utjehe onima u potrebi. Zapovjest Subote nije odredila narodu sto mogu da rade u taj dan, vec samo sto ne mogu da rade. Isus je oznacio sto je prihvatljivo Bogu: "Dakle valja u Subotu dobro ciniti", Izjavio je on (Mat. 12:12). Farisejski legalizam otisao je tako daleko iza Bozije izrazene zapovjesti da se ne cine i prave bezbrojna pravila koja sprecajavaju cak osnovu ljudske aktivnosti-sto Bog nikada nije imao u namjeri. Uz to, Farisejski su propisi dali su put za hitnu pomoc kao sto je vadenje ovce iz jame Subotom (stih 11). Isus je rekao da je Subota dan na koji se dobro moze i treba ciniti.

Neki koji su protiv odrzavanja Subote gledaju na Hristovu izjavu "valja u Subotu dobro ciniti" kao kraj razlikovanja dana odmora ili drugih vjerskih svrha. Ipak, za odluciti da je Isus ukinuo neobitnu naredbu za Subotu sa ucenjem da je dozvoljeno dobro ciniti na taj dan, jedan mora da misli da je originalno bilo zabranjeno dobro ciniti na taj dan. To u stvari nije tako. Kako je on cvrsto korio one koji su ga kritikovali, radedji dobro bilo je specialno dozvoljeno Subotom (Mat. 12:12; Mar. 3:4; Luka 6:9). Subota je data od Boga za odmor i vjersko odrzavanje, ali ovo ne iskljucuje raditi dobro. Isusovo iscjeljivanje Subotom takodjer nagovjestava nesto mnogo vece: tajanstveno iscjeljivanje koje ce doci u Milenisko doba. Isaia je prekao za ovo vrijeme. "Tada ce se otvoriti oci slijepima, i usi i gluhima otvorice se. Tada ce hromi skakati kao jelen, i jezik nijemog pjevace, jer ce u pustinji procvijetati vode i potoci u zemlji sasusenoj" (Isai. 35:-6).

Spasiteljovo djelo Subotom jeste opomena na ono sto ce doci vrijeme mira, uspostavljanje i ozdravljenje cijelog covjecnstva.

Isus Je Iscijelio Oosahacenu Zenu
Subotom. Luka 13:10-17.

Luka je zapisao još jedan slučaj Isusova iscjeljivanja osahaceno bolesne osovbe Subotom u sinagogu, u ovom slučaju "bila je tu žena bolesna od duha osamnajest godina, i bila je zgrcena, i nije se mogla ispraviti" (Luka 13:11). Pozivajući je k sebi, On je stavio svoje ruke na nju "i odmah se ispravila i hvalila je Boga" (stih 12-13). Zbor, znajući da je Isus prestupio usko, ograničenu zabranu protiv pružanja pomoći bolesniku kome život nije bio u opasnosti, čekali su da vide šta će se dogoditi. Narod nije trebao dugo da čeka. "A starješina od zbornice srdio se što je Isus iscijelio Subotom, i odgovarajući reče narodu, 'sest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se liječite, a ne u dan Subote'" (stih 14).

Isus Hristos je znao za ovakav stva. "Licomjeri!" rekao je on. "Svaki od vas u Subotu ne odriješite li i svoga vola ili magarca od jaslara, i ne vodi ga napojiti? A ova kćer Abrahamova koju je svezao soto na evo osamnajest godina, nije li trebalo odriješiti je iz ove sveze u dan Subote?" I dok je On ovo govorio stigili su svi koji su mu se suprostavljali; i sav se narod radovala za Njegova slavna djela (stih 15-17).

Isus je izrazio oboje da Subota prestavlja vrijeme slobode, oduševljenje iz ropstva, i tako pomaze nam dalje razumijevanje Božije namjere za održavanje Subote. Čak Farisejski strogi zapisi dozvoljavali su za hranjenje i pojenje stoke Subotom. Ako briga za osnovni život je potreban za stoku i ne krši četvrtu zapovijest, onda koliko više je "odpuštanje" sa iscjeljivanjem je pravednije Subotom.

Isusov primjer opominje nas da je Subota zgodno vrijeme posjetiti bolesne i sirotinju, pomazujući ih da proslave dan kao vrijeme slobode. Kako je on rekao ranije, on je došao "da propovjedam zarobljenima da će se oduševiti" (Luka 4:18), upućujući na veličanstvenu slobodu i oduševljenje od duševnog ropstva koje je znak Njegove dolazeće uprave kao Mesije.

Isus Je Iscijelio Čovjeka Subotom Luka 14:-6).

Sledeće je spomenuto o Suboti za vrijeme Hristove službe u Luka 14. Radije nego u sinagogu, ovaj slučaj dogodio u kući uglednog Fariseja gdje je Isus otisao na ručak u Subotu. Čovjek sa kronično zdravstvenim problemom došao je pred Njega. "Je li slobodno u Subotu iscjeljivati?" Isus je upitao zakonika i Fariseja. Niko nije odgovorio. Isus je iscijelio čovjeka, koji je ostavio napetu atmosferu u okupljenih (stih 2-4). "Koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar izvadio u dan Subote?" Upitao je Isus. I nisu mu mogli odgovoriti ništa (stih 5-6). Pitanja kao ovakva bila su raspravljana među Jevrejskim vjerskim učiteljima godinama, i čak su oni prepoznali da zapovijest od mora nije obuhvaćala zanemarenje hitnog položaja u kome je život i udo bili u pitanju.

Isusov pristup bio je taj, koja je god mogućnost za ublaženje patnje pokazuje se, mogućnost treba da se poduzme. Božije Subote zapovijest nikad nije bila usmjerena da spriječi raditi dobro u taj dan. Isus je dobro znao srce i jezgru Božijeg zakona: "nego ljubi bližnjega svojega kao sam sebe" (#. Moj . 19:18). Obadva Jakov i Pavle su razumjeli tu ljubav da je bila namjerena u ispunjavanju Božijeg zakona (Jak. 2:8; Gal. 5:14). Isusov primjer je pokazao da svaki dan treba da se živi u duhu i svrsi Božijeg zakona, koji je ljubav.

Isus Je Iscijelio Invalida U Subotu Jovan 5:1-18.

Jovanova 5 je zapisala iscjeljenje Subotom koje nije spomenuto u ostalim jevandjeljima, time da otvara drugi prostor Hristova djela Subotom. U ovom primjeru, Isus je iscijelio čovjeka koji je bio bolčan 38 godina. "Ustani, uzmi svoj odar i hodi", rekao je Isus čovjeku (stih 8). Čovjek je odmah ozdravio, uzeo je svoj odar na kome je ležao i otisao je, da bi bio napadnut od drugih Jevreja što je no

sio svoj odar. "Danas je Subota, i ne valja ti odar nositi" (stih 10). "Covjek koji me je iscijelio on m i rece, 'uzmi odar svoj i hodi'" odgovorio je on.

Poslije kada su ustanovili da je to bio Isus koji ga je iscijelio i rekao covjeku da nosi odar svoj, on i su, "gonili Isusa i gledali da ga ubiju, jer je to cinio u Subotu" (stih 16). Njihov pogled na Subotu bi o je toliko iskrivljen da su oni usredotocili vise na njihova vlastita mala pravila sto se moze nositi S ubotom nego li na velicanstveno iscijeljenje covjecije 38-godisnje bolesti! Isusov odgovor na njihov o optuzivanje prestupanja Subote razljutilo je njegove optuzitelje mnogo vise, "Otac moj dosad radi, i ja radim", On je rekao. "I zato su jos vise gledali Jevreji da ga ubiju ne samo sto je kvario Subotu nego je i ocem svojim nazivao Boga i gradio se jednakim sa Bogom" (stih 17-18).

Sto je on prestupao nije bila zapovjest Bozije Subote, vec Farisejske ogranicenje uredbe povodo m sto su oni mislili da je dozvoljeno za Subotu. Isus Hristos nije mogao prestupiti Subotu, posto je on ranije izrekao kletvu na bilo koga ko "pokvari i jednu od ovije najmanjih, govorece zapovjesti, i nauci tako ljude" (Mat. 5:19). Ali sto je Isus mislio kada je rekao, "Otac moj dosad cini, i ja cinim?" Zivotno proucavanje Biblije (The Life Application Bible), komentarisane na ovaj stih: "Ako bi Bo g prestao da radi svaki posao Subotom, priroda bi postala metez, i grijeh bi prevladao svijetom 1. M oj. 2:2, kaze da se Bog odmorio u sedmi dan, ali to ne znaci da je on prestao raditi dobro. Isus oce da uci to kada se mogucnost ukaze za dobro ciniti, ne treba se prezirati, cak ni Subotom".

Bog je stvorio Subotu kao dan odmora za covjecanstvo, a ne za sebe. On se odmorio od svog rad a stvarajuci svijet na sedmi dan da nam pokaze da i mi takodjer trebamo se odmoriti od naseg norm alnog rada. Ali Bog je proizvedio sa nekim poslom da ne stane. Noc i dan, sedam dana u sedmici, on radi da dovede covjecanstvo u svoje carstvo. On pomaze narodu da raste duhovno Subotom. On rad i bez prestanka da ojaca blisko, personalno srodstvo sa svojim narodom. Odnoseci se na jevadjeljsk e zapise, Isus je iscijelio vise naroda Subotom nego bilo kojim drugim danom.

On je ucio i propovjedao Subotom. Dali je on grijesio? Ne. Njegov rad bio je dio Bozijeg rada po mazuci narodu da razumiju i konacno da udju u carstvo Bozije i bilo je stoga pravedno i prihvatljiv o od Boga.

OBREZANJE I SUBOTA: JOVAN 7:21-24.

U Jovan 7:24 Isus je u kratko izlozio sto je trebalo biti ocito onima koji su ga kritikovali za iscijel jivanje Subotom: "Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite". Farisejski uski nepod nosljiv pogled usredocen vise na vanjski izgled nego na bilo sta. Isus ih je ukorio za njihovo isticanj e na fizicke stvari dok su zanemarili vise vaznije stvari kao pravednost, milost i vjera (Mat. 23:23).

Za opisati skrajnost na koju su Fariseji uzimali njihov stva, Isus je upotrebio primjer obrezanja. O n je pokazao da obrezanje, znak ugovora izmedju Boga i naroda Izrailjeva, moze biti ucinjeno Subot om a da se ona ne prekrsi. I ako ovaj poduhvat jedan od 248 djelova (Jevrejsko racunanje) tijela mo ze se uraditi Subotom, On je izjavio, "Srdite li se na mene sto sam ovoga covjeka iscijelio Suboto m?" (Jov.7:22-23).

Neskladno sa dozvoljenjem obreda obrezanja dok obezakonjuje milost onima kojima je potrebno ozdravljenje bili su bezdusno neslozni namjeri Bozijeg zakona. "Ne gledajte ko je ko kad sudite, ne go pravedan sud sudite", on je upozorio svoje napadace (stih 24). Radje nogo odrzavati Boziji zako n sa njihovim dodatim pravilima i uredbama, Jevrejski pogresni pogled na Bozije zapovjesti odveo i h je u stvarnost krsenja zakona, odnoseci se na Isusa (Mat. 23:3,28; Mar. 7:6-9). "Ni jedan od vas ne drzi zakon", rekao je njima (Jov. 7:19), koreci ih zbog njihova uz mucenog tumacenja Bozijeg zako na. Oni nisu drzali zakon pravedno, i Isus je ispravio njegovo pravilno tumacenje i upotrebu.

ISUS JE ISCIJELIO SLIJEPCA SUBOTOM: JOV. 9:1-34

Isus je upotrebio ispad iscjeljivanja slijepa covjeka Subotom da bi dvaputa objavio svoje Mesijanstvo. Govoreci svojim apostolima, On je rekao, "meni valja raditi djela onoga koji me je poslao dok je dan... Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu" (Jov. 9:4-5). Onda je iscijelio covjeka koji je bio slijep. Fariseji su stigli ovog skoro iscijeljenog covjeka, i onda su ga stali ispitivati i strasiti. "Nije ovaj covjek (Isus) od Boga, jer ne svetkuje Subote", vikali su oni, (stih 16). Covjek je produzio, "To i jest za чудо... On otvori oci moje!"... Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao nista uciniti" (stih 30,33).

Srditi sto je njihov autoritet uzdrman i njihovo misljenje povredjeno, "I istjerali su ga na polje" (stih 34), iskljucili su ga iz sinagoga. On je bio osudjen kao raskolnik, odsjecen od rodbine i prijatelja. Isus je nasao covjeka, "Vjerujes li ti sina Bozijega?" Isus ga je upitao. "A ko je, Gospode, da ga vjerujem?" on upita. "I vidio si ga, i koji govori s tobom, on je", odgovori Isus. Onda je covjek prihvatio Hrista kao sina Bozijega. Po tom, Hristos je rekao, "Ja sam dosao na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi" (stih 35-39).

Isus Hristos je opet ucinio jasno da je on Mesija, pravi sin Boziji. U ovom slucaju on je produzio sa ucenjem, kao sto je mnogo puta ucio Subotom, svoj izbaviteljski rad za covjecanstvo.

DA LI JE ISUS PROMJENIO ZAKON?

Ovi navodi kratko navode narocite Hristove aktivnosti Subotom su zapisani u cetiri jevandjelja. Kako je receno ranije, neki vide samo ono sto zeleva da vide u ovim stihovima-predpostavljeni dokaz da je Isus Hristos prekrusio cetvrtu zapovjest. Ipak, kako zapisi stvarno pokazuju, Isus nije ucinio taj stav. On je prezreo vjerskih vodja, iskrivljena, stroga pravila za Subotu, ali on nikada nije prestupio Bozije zapovjesti. Kad bi on to ucinio, on bi zgrijesio (1. Jov. 3:4), ipak Isus nikada nije zgrijesio. On je zivio bezgresnim zivotom tako da bi on mogao biti nasa pravedna zrtva, spasitelj cijelog covjecanstva (1. Pet. 2:22; Efes. 5:2; 1.Jov. 4:14).

To bi bilo nezamisljeno da Isus nije odrzavao Bozije zapovjesti. On je rekao sam za sebe, "sin ne moze nista ciniti sam od sebe nego sto vidi od oca cini; jer sto on cini on i sin cini onako" (Jov. 5:19). Sto je Isus cinio? Njegovim vlastitim rijecima, on je točno cinio sto i otac. Ipak neki pogresno misle da je on dosao da ukine Boziji sveti Zakon i da ga ukloni kao glavnog vodica u ponasanju za cijelo covjecanstvo.

"Ja ne mogu nista ciniti sam od sebe, kako cujem onako sudim, i sud je moj pravedan, jer ne trazim volje svoje nego volju oca koji me je poslao", rekao je On (Jov. 5:30). Isusa Hrista namjera je bila da uzadovolji oca. Sto je Bog zelio to je bilo najvaznije Njemu. "Jelo je moje da izvrsim volju onoga koji me je poslao", rekao je svojim apostolima (Jov. 4:34). To je bio Njegov cilj, Njegov razlog za zivot-da cini volju Boga oca. Kroz Hristovo ucenje Subotom za vrijeme Njegova zemaljskog sluzbovanja, on je objavio Boziju volju i odlucio da zavrsi Boziji rad, uz smetnju opozicije i proganjanja to je napokon donijelo Njegovo grubo mucenje i smrt.

ISUSA HRISTA CISTO IZJAVA.

Isus Hristos cisto je porekao da ima namjeru promjenuti ili ukinuti Subotu ili bio koji dio Bozijeg zakona. "Ne mislite da sam ja dosao da pokvarim zakon ili proroke", rekao je on. "nijasam dosao da pokvarim, nego da ispunim" (Mat. 5:17). Grcka rijec **Pleru**, znaci "ispuniti", znaci "ispuniti u p

odpunosti", "ispuniti u punom smislu", "dati podpuno" ili "ispuniti do kraja". (Thayer's Greek Lexicon "Fulfill").

U drugom smislu, Isus je rekao da je dosao da ispuni zakon i ucini ga usavršenim. Kako? Pokazujuc i duhovnu vjernost i primjenu Bozijeg zakona. Njegov smisao je cist iz ostatka glave, gdje je on pokazao duhovni smisao posebnih zapovjesti.

Neki izvrcu znacenje "ispuniti" kao da je Isus rekao, "ja nisam dosao da uninem zakon, vec ga uk inuti sa ispunjenjem". Ovo je podpuno protuslovno Njegovim vlastitim rijecima. Kroz ostatak ove g lave, on je pokazao da duhovna primjena zakona ucinila je cak vise tezim za odrzanja, ne da je bio ponisten ili vise nepotreban.

Isus je ucinio to jasno da on nije ukinuo nikakav Boziji zakon: "Jer vam zaista kazem, dokle ne b o i zemlja stoji, ne ce nestati ni najmanjega slova ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši" (stih 18). Ovdje je upotrebljena drukcija Grcka rijec za "ispuniti": *ginomai*, koja znaci, "dok ne prodje". Samo poslije sve potrebno kad prodje nece ni jedan Boziji zakon da prodje, rekao je Hristos.

Sprijeciti koji bio nesporazum, On je upozorio one koji pokusavaju da ukinu Boziji zakon: " Ako ko pokvari jednu od ovije najmanjije zapovjesti, i nauci tako ljude, najmanji nazvace se u carstvu B ozijemu; a ko izvrši i nauci, taj ce se veliki nazvati u carstvu Bozijemu" (stih 19).

Isus, sa tumacenjem, prosirenjem i razjasnjenim primjerima Bozijeg zakona, ispunjava prorocanst vo Mesije zapisano u Isaia 42:21; "Gospodu je bio mio radi pravde njegove, ucini zakon velikim i si lnim". Jevrejska rijec *Higdil*, prevedena "velikim" doslovno znaci, "ucini velikim" (Brown - Driver - Briggs Hebrew-English Lexicon, "Magnify"). Isus Hristos je bas to ucinio, pokazujuci pravu svrhu i cilj Bozijeg odmora Subote.

SLIJEDITI ISUSOV PRIMJER.

Kad je upitan, "Koja je prva zapovjest od sviju?" Isus Hristos je odgovorio: "Prva je zapovjest od sviju: cuj Izrailju Gospod je Bog nas Gospod jedini. I voli Gospoda Boga svojega svijem srcem svojim, i svom dusom svojom i svom snagom svojom'. Ovo je prva zapovjest" (Mat 12:28-30). Ovde je Hristos ponovio najveću zapovjest iz Staroga Zavjeta (5. Moj. 6:4-5). Oni koji odrzavaju biblijsku Subotu nastoje da izvrsuju tu zapovjest, stavljacuci Boga prvog u njihovom zivotu i drze Njegove zapovjesti da odrzavaju Subotu. Oni takodjer slijede Isusova upustva: "Ko ima zapovjesti moje i drzi ih, on je onaj sto ima ljubav k meni" (Jov. 14:21).

Isus Hristos je nas Gospod i Gospodar (Fili. 2:9-11=). On je takodjer rekao da je on "Gospodar od Subote (Mar. 2:28), stoga mi trebamo slijediti Njegov primjer u odrzavanju Subote-i sve Bozije zapovjesti-nacinom koji je on ucio izxivio.

DA LI JE SUBOTA PROMJENJENA U NOVOM ZAVJETU?

"Tako je dakle zakon svet i zapovjest sveta i pravedna i dobra" (Rim. 7:12).

Mi smo vidjeli da Isus Hristos nije promjenio Boziji dan Subotu. Na protiv, kroz Njegovu sluzbu on je pokazao ovu pravu svrhu i namjeru Subote. Isus je cisto pokazivao da Subota, i posebno Njegovo ucenje i stav prema tome, ukazuje Mesijevo dolazece doba kao vrijeme iscijeljivanja, sloboda i obnova za cijelo covjecanstvo.

Isus je bio odrzitelj Subote. Za vrijeme Njegove smrti, Njegovi bliski sljedbenici jasno su odrzav ali Subotu, cekajuci dok prodje taj dan da bi pripremili Njegovo tijelo za pogreb (Mat. 28:1; Mar. 16:1-2; Luka 23:56; 24:1). Pedeset dana poslije Hristova vaskrsenja, mnogi okupljeni na dan Duhova

, jedna od sedam godisnjih Subota, ili praznik (3. Moj. 23:1-44) održava se pored sedmicne Subote, i to je bilo na ovaj dan da je Novog Zavjeta crkva osnovana sa dolaskom Duha svetoga (Djela 2:1-4). Ne vidimo nikakve promjene po Hristovoj smrti i vaskrsnucu; vidimo produzetak od Njegovih sle dbenika održavajući Subotu ista kao sto je to i Hristos radio.

Ako bi Subota, ili bilo koji dio Bozijeg zakona, bio ukinut i promjenjen u ranijoj Novog Zavjeta crkvi, tu bi postojao cisti dokaz takve promjene u Novog Zavjeta pismima. Poslije svega, knjige Novog Zavjeta bile su pisane u prvom vijeku od nekoliko desetogodista krajem 90-ih, vise od 60 godina poslije Hristove smrti.

DALI JE PAVLE UKINUO SUBOTU?

Mnogi koji se prepiru da je Subota ukinuta u Novom Zavjetu upiru u apostola Pavla pisma kako bi dokazali njihovo tvrdjenje. Ali, dali je to tako? Tri zapisa cisto navode kako bi dokazali svoju tvrdnju: Rim.14:5-6; Sol. 2:16-17; Gala. 4:9-10). Za osnovno razumjevanje Biblije jeste da se treba razmotriti svaki stih u savezu, oboje u neposrednom savezu o cemu se bilo govorilo u i vecem socijalnom i istoriskom smislu uticuci na pisca i njegove slusatelje u tom vrijeme. Sad da razgledamo ove stihove u kontekstu i da vidimo da li je Pavle stvarno ponistio ili ukino održavanje Subote.

Prvo, da razmotrimo Pavlovu vlastitu izjavu o Bozijem zakonu. Poslije 25 godina Isusa Hrista smrti, on je pisao Rimljanima 7:12, "Tako je dakle zakon svet i zapovjest sveta i pravedna i dobra". U Rimljanima 2:13 on je rekao, "Jer pred Bogom nisu pravedni oni koji slusaju zakon, nego ce se oni opravdati koji ga tvore" U Rimljanima 7:22 on je rekao, "Jer imam radost u zakonu Bozijemu p o untrasnjemu covjeku".

Mnogi smatraju da, jednom kad vjerujemo Isusa Hrista, da nije vise potrebno održavati zakon. Pavle je sam oslovio ovu pomisao u Rimljanima 3:31. "Kvarimo li dakle zakon vjerom? Boze sacuvaj! nego ga jos utvrdjujemo". Vjera ne ukida zakon; kaze Pavle; ona ga utvrdjuje i održava.

U Djelima 24, on je branio sebe pred Rimskim guvernerom Fileksom zbog optuzbe o razdoru i pobuni podignutu od Jevrejskih vodja. Odgovarajući protiv optuzbe, on je rekao, "tako sluzim Bogu otackome, vjerujući sve sto je napisano, u zakonu i prorocima" (stih 14).

Dvije godine kasnije on se opet branio, ovoga puta pred drugim Rimskim guvernerom Fiston, protiv istog slucaja. "Niti zakonu Jevrejskom, ni crkvi, ni Cesaru nista nisam zgrijesio" (Djela 25:8). Ovdje, nekih 25 do 30 godina poslije Hristove smrti i vaskrsnuca, Pavle je rekao da vjeruje "sve sto je napisano, u zakonu i prorocima". (Izraz uzet iz Staroga Zavjeta) i nista nije ucinio protiv zakona! U svijetlu ovih cistih izjava, mi smo ocekivali naci takodjer cisto upustvo povodom ukidanja Subote, da je to bilo Pavlovo razumjevanje i namjera. Ali nije tako!

DA LI SU SVI DANI BOGOSLUZENJA JEDNAKI?; Rimljanima 14:5-6

U Rimljanima 14:5-6, Pavle pise: "Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drzi sve dane da su jednaki: svaki da bude vjeran za svoju misao. Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga".

Iz ove izjave, moze nekima izgledati da Pavle govori da koji god dan neko izabere za odmor i sluzbu jest neprimjenljiv tako dugo da je jedan "bude vjeran za svoju misao" i "Gospodu razlikuje". Da li ovo znaci da se Subota ne razlikuje od drugoga dana ili da slobodno odlucimo dan koji mi zelimo svetkovati?

Docu do zaključka mi moramo citati u recenicama, posto Subota nije ovdje nigdje spomenuta. U stvari, rijec Subota ili pogleda na odrzavanje Subote ne moze se naci u cijeloj ovoj poslanici. Ovdje obzir je jednostavan na "dan" a ne na Subotu ili bilo na koji dan odmora i svetkovanja zapovjedjenog od Boga.

Imaj na umu da Pavle, ranijim istim poslanicama, kaze: "Zakon je svet, i zapovjest sveta i pravedna i dobra" (Rim. 7:12). "Nego ce se oni opravdati koji ga tvore" (Rim 2:13), i "Jer imam radost u zakonu Bozijemu po unutrašnjem covjeku" (Rim 7:22). Ako bi on ovdje govorio da odrzavanje Subote je nepotrebno, takva tvrdnja bi bila podpuno protuslovna sa njegovim ostalim izjavama u ovoj istoj poslanici.

KAKVE JE DANE PAVLE RASPRAVLJAO?

Koje dane je Pavle spomenuo ovdje? Mi moramo razgledati sadrzaj da bi dali zakljucak. Pavle je pisao pismo mjesovitoj crkvi Jevreja i poganim vjericima u Rimu. U stihu 2 i 3 Pavle je raspravljao o vegeterianizmu (nauka da covjecija hrana treba biti samo od bilja) ("ko je slab jede zelje") i prod uzava sa stihom ^ ("onaj koji jede... i onaj koji ne jede").

Zapisi o pitanju dana jeste stih 5 i 6 odmah izmedju govore o jelu mesa i vegeterijana u stihu 2-3 i 6. Tu nema Biblijskog dodira izmedju odrzavanja Subote i vegeterijana, tako da se ovi stihovi moraju uzeti iz saveza da se shvati da je Pavle usporedjivao to sa Subotom. Bliski sastav povezanosti sa jelom predpostavljati da je Pavle imao na umu specijalni dan odvojen za odrzavanje kao vrijeme za praznika ili kao vrijeme posta" (Everett F. Harrison, The Expositors Bible Commentary, Vol. 10, page 146). Ocevidno da je Pavle raspravljao Rimske ili druge specijalne dane za vrijeme praznika, ili uzdrzavanje od neke vrste hrane bilo je prakticno.

Sadrzaj nam pokazuje da su neki clanovi crkve jeli meso, dok su se neki uzdrzavali da ne jedu meso. Vjerojatno da su vegeterijanci bili clanovi koji su se "bojali ako bi jeli meso (da nisu znali) koje je bilo zrtvovano idolima ili je bilo drukcije obredski necisto (sto se lako moglo dogoditi u takvom mjestu kao Rim), onda su se oni uzdrzavali od mesa podpuno" (W.J. Conybeare and J.S. Howson, The life and Epistles Of St. Paul, page 530).

U 1. Korincanima Pavle je oslovio ovaj problem jedenje mesa koje je moglo biti zrtvovano idolima i stoga je moglo biti smatrano od nekih clanova kao nepodesno ya jelo. Pavlov stav u ovoj glavi bio da bilo koji dodir hrane je drukcije cista za jelo.

JE LI NEDJELJA NOVOG ZAVJETA DAN BOGOSLUZENJA?

Tri zapisa vode neke ljude da vjeruju da je Nedjelja dan odmora i bogosluzenja Novog Zavjeta crkve. Sad da ih u kratko razmotrimo jedan po jedan da vidimo dali je to istina. Jedan zapis cesto se navodi da bi se opravdala Nedjeljno bogosluzenje jeste Otkrivenje 1:1), gdje je Jovan izjavio, "Bio sam na molitvi u dan nedjeljni..." Neki misle da ovo znaci de se Jovan molio Nedjeljom i dobio vidjenje na taj dan. Ali Biblija nigdje ne oznacava "Gospodnji Dan" kao prvi dan u sedmici. Kao cinjenica, ovo je prvo mjesto da je ovaj izraz upotrebljen u Bibliji, sto bi bio tezak slucaj da je crkva odrzavala Nedjelju godinama, kako neki ugadjaju.

Ako se ovo odnosilo na dan sedmice, mi bi trebali zakljuciti da je Jovan mislio na sedmi dan, posto je Isus Hristos rekao da je on "gospodar Subote" (Mar. 2:28), a ne neki drugi dan sedmice. Stoga, sadrzaj Jovanova vidjenja pokazuje da se Jovan nije odnosio na dan u sedmici uopste. Umjesto, on je pisao da ga je vidjenje odvelo u buducnost vremena koje Biblija po drugim mjestima zove "Dan

Gospodnji", "dan Gospoda Isusa Hrista", ili "dan Hristov" (Jerm. 46:10; Djela. 2:20; 1. Kor. 1:14; 1. Sol. 5:2; 2. Sol. 2:2; 2. Pet. 3:10). Ovi izrazi ne govore specijalno o jednom danu. Umjesto, oni se odnose na kraj vremenskih događaja obuhvaćajući Hristov povratak, gdje će on lično i personalno prisustvovati u ljudskim stvarima. Onda, ovaj izraz označava kraj vremena ljudske uprave i početak vijeka Isusa Hrista. Ovo je tema knjige Otkrivenja i "Dan Gospodnji" što je Jovan vidio u vidjenju.

LOMLJENJE HLJEBA NEDJELJOM

Drugi zapis u koji neki vjeruju gdje pokazuje da je Novog Zavjeta crkva održavala Nedjelju jeste u Djelima 20:7, "A u prvi dan sedmice, kad su se sabrali učenici da lome hljeb, govorio im je Pavle, jer je htio sutra dan da podje, i osta govoreći do po noći".

Neki misle da "lomi (ti) hljeb" se odnosi na hljeb i vino Novog Zavjeta Pashu i stoga je vjerska služba na prvi dan sedmice. Ipak, lomljenje hljeba ne odnosi se na vjerski obred, već lomljenje hljeba za ručak. "To znači uzimati hranu za upotrebu jela... Pisac (iz originalnog Novog Zavjeta pisma i zapisa) nije mogao imati drugu ideju po njegovom shvatanju (E. W. Bullinger, Figures of Speech Used in the Bible, pp. 839, 840). Ovo je dokaz sa činjenicom da, poslije kada je Pavle završio sa govorom, oni su opet lomili hljeb i jeli (stih 11). Lomiti hljeb i jesti ga spomenuto je u Luka 24:30, 35 i Djela 27:35.

Podesiti vrijeme ovih događaja pomaze nam da razumijemo mnogo čistije. Djela 20:7-11 opisuje nekoliko događaja u jednoj noći. Postoje Biblija, u obadva Starom i Novom Zavjetu broji početak dana po zalasku sunca (vidi kad se treba Subota održavati?), ovi događaji odpočinu su sa večerom u Subotu veče poslije Subote, koje bi moglo biti samo u veče, "prvi dan sedmice". Nekoliko prevoda u brajajući Novu Englesku Bibliju, Danasnji Engleski Prevod, Novi Zavjet na modernom Engleskom, i Jevrejski Novi Zavjet (New English Bible, Today's English Version, The New Testament in Modern English, The Jewish New Testament), navode očevidno da se ovo dogodilo Subotom veče.

Pavle je imao namjeru da odputuje sledećeg dana u drugi grad, stoga je on ostao govoreći do kasno u noć. U ponoći jedan mladić u zboru zadremao je i pao sa prozora na kome je sjedio i poginuo pri padu. Pavle je pozurio kod mladića, koji je tajanstveno povraćen nazat u život. Poslije toga, grupa je lomila hljeb i jeli su opet, pričajući skorom do zore. Pavle je odputovao u zoru rano. Poslije popovjedanja i razgovaranja cijelu noć, Pavle je slijedećeg jutra prepjesacio skorom 40 kilometara do Ase da bi se sastao sa ostacima svoje grupe koji su odplovili tamo (stih 11, 13, 14). Radije nego o pisajući vjerski obred nedjeljom, ovi zapisi u stvari govore o Pavlovom pjesacenju oko skoro 40 kilometara na prvi dan sedmice-tesko mogućim dan odmora i bogoslužjenjem za njega!

SKUPLJANJE ZA VRIJEME NEDJELJNE SLUŽBE.

Neki ljudi smatraju da 1. Kor 16:1 i 2, govore o sakupljanju para za vrijeme nedjeljnog vjerskog obreda. Blisko razmatranje da ovo nije ono što je Pavle mislio. I ako Biblija kaže da je prikupljanje bilo obavljeno na prvi dan sedmice, nigdje ono ne kaže da je bogoslužba bila održana. Ovo je bilo specijalno sakupljanje "za svete", članove crkve u Jerusalimu (stih 1, 3). To je bio dio velikog pomoćnog poduhvata uključujući svakoga člana u Galatima (stih 1), Makedoniji i Ahiji (Rim. 15:25-26), također i za one u Korintu kojima je Pavle pisao.

Ovaj izliv pomoći mogao je biti taj što je opisan u Djelima 11, gdje su suse pokrenule članove da pošalju pomoć "pomoć braci koji žive u Judeji... preko ruku Varnave i Savlove" (Djela 11:23-30). Pavle nije naznačio da se sakuplja ova pomoć za vrijeme vjerske službe. Suprotno, on je rekao Korinćanima "da svaki od njih ostavlja kod sebe i sakuplja koliko može, da ne bude zbiranja kad on dođe"

e" (1. Kor. 16:2). Ovi prilozi trebali su da se "sakupe" i "ostave" a ne da se donesu u crkvu za vrijeme službe i sakupljaju tamo. Redji da se ovo sakupljalo za vrijeme službe Nedjeljom bilo bi citanje iz Biblije jedne osobe personalno tumačenje.

Tu nema nikakvih drugih zapisa koji spominju bilo kakve druge slične vjerske obrede na prvi dan sedmice. Novi Zavjet bio je pisan u radoblju oko 60 godina poslije Isusove smrti i vaskrsenja, i nigdje nam to ne pokazuje da je odmor prebacen na Nedjelju.

Izgledalo je vjerojatno da je Pavle govorio o istom predmetu u obe grupe, naime da li član treba izbjegavati meso koje je možda bilo povezano idolskim službovanjem. Ovo može biti smatrano sa Pavlovim stavom prema "necistom" mesu u Rim. 14:14. Radije nego upotrebiti Grčku riječ upotrebljena da označi necistu, ili zabranjenu hranu navedenu u Starom Zavjetu, on je upotrebio riječ označavajući prostu ili necistu koja bi bila pristupačna za opisivanje mesa koje je bilo prineseno idolima. Pavlov stav u 1. Kor. 8, bio je isti kao njegovo izlaganje u Rim. 14:15. Budi osobito oprezan da ne uvredi drugog člana, da se ne spotakne ili izgubi vjeru zbog mesa. To je čisto jasno da su Rimski članovi imali razlog da se uklanjaju mesa odnosilo se na dane koje su oni održavali.

Ni u ikom slučaju ovo se nije odnosilo na održavanje Subote posto Božija Subota jeste dan "svetkovanja" (3. Moj. 23:1-3) a ne dan gdje se jedan mora uzdržavati od jela mesa. Subota nigdje nije spomenuta u Pavlovoj poslanici Rimljanima; prosto to nije bio predmet. Dani spomenuti ovdje očevidno su povezani sa izbjegavanjem mesa, označavajući da su oni Rimski ili neki drugi dan svetkovanja a ne dan službenja zapovjedjen od Boga.

DA LI JE SUBOTA TEGOBA? Gal 4:9-10

Galatima 4:9-10 jeste drugi zapis iz Pavlovog pisma da neki vide kao osudjivanje održavanja Subote. U ovim stihovima Pavle piše: "A sad poznajete Boga, i još ste bili poznati od Boga, kako se vraćate opet na slabe i rdjave elemente, kojima opet iznova hocete da slizite. Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine".

Oni koji se prepiru protiv održavanja Subote neka vide Pavlov pogled na "dane i mjesece i vremena i godine" što pokazuje prema Suboti, praznicima odmornim subotama i proslava godine navedenim u Starom Zavjetu (3. Moj. 23,25). Oni vide ovo Bogom-dato održavanje kao "slaba i bijedna osnovna" u koje su se Galatani "vraćali se opet" i iznova "hoće" (stih 9). Je li ovo Pavlovo shvaćanje? To je jedan očevidan problem posmatrajući ove stihove kao početak kobnosti za Subotu. Kao u Rimljanima 14, Subota ovdje nije ni spomenuta. Izrazaj "Subota" "Subote" ni jedna slična riječ ne pokazuje u se ma gdje bilo u ovom pismu.

Za raspravu protiv održavanja Subote, neki smatraju da, "godina", zapisana u Galatima 4:10 jeste subota godine i godina proslave opisana u 3. Moj. 25. Ipak, godina proslave nije održavana izvan Palestine (Encyclopedia Judaica, vol. 14 p. 582 and Jewish Encyclopedia p 666, "Sabbatical Year and Jubilee"). Činjenica jeste da je Galatima bila u Srednjoj Aziji, daleko od Palestine, čini se nelogično zaključiti da se Pavle ovdje osvrtao na Subotu godine i godinu proslave.

Grčke riječi koje je Pavle ovdje upotrebijo za "dane i mjesece, dobe i godine" su upotrebijene kroz cijeli Novi Zavjet u opisivanju običnih, civilnog doba i vremena. Oni su potpuno različiti od održavanja

edjene izjave koju je Pavle upotrebio u Kolosanima 2:16 tacno opisujuci Subotu, praznike i novi mjesece koji su održavani iz Biblije. On je upotrebio isti izraz za biblijsko održavanje u Kolosanima, ali je upotrebio jako različite Grčke riječi u Galatima-cisti znak da je on raspravljao sasvim različiti predmet.

Za razumjeti što je Pavle mislio, mi moramo ispitati obadvoje istorični i sadržajni sadržaj ovih stihova. Galatska crkva bila je sastavljena većinom od članova iz neznabožaca, više nego od Jevrejske pozadine. Pavle je učinio čisto da su oni bili fizički neobrezani (Gal. 5:2; 6:12-13) tako oni nisu mogli biti Jevreji.

NISU SE MOGLI VRATITI NA ONO ŠTO NISU ODRŽAVALI.

Ova pozadina jeste važna u razumjevanju ovog stranog zapisa. U Galatima 4:9-10 Pavle kaže da su se Galati vratili opet na "slabe i rdjave osnove" koje obuhvata "dane, mjeseci, vremena i godine". Postoje su Pavlovi citatoci bili iz neznabožacke pozadine, to je teško vidjeti kako "dani i mjeseci vremena i godine" u koje su se oni vraćali nazad moguće je Subota i drugi biblijski praznici, postoje su se oni nisu mogli vratiti nazad k nečemu što oni ranije nisu održavali.

Ovo je učinjeno mnogo jasnije sa neposrednim stavom. U stihu 8, Pavle kaže, "ali tada ne znajući Boga služili ste onima koji po sebi nisu bogovi". Sa ovim Pavle se osvrće "čisto idolima neznabožaca, koje je, u osobitom Jevrejskom dialogu, Pavlova riječ "nisu bogovi" (James Montgomery Voice, the Expositor's Bible Commentary vol.10, p. 475).

NE ODNOSI SE NA BIBLIJSKI POSTUPAK

Moguće je da su ovi "slabi i rdjavi elementi" vratili se (stih 9) moguće Božijem zakonu, Suboti i praznicima? Riječ prevedena "elementi" to je Grčka riječ *stoiceia*, ista riječ prevedena "elementi" ranije u stihu 3. Tu Pavle opisuje svoje citatocce kao da su bili "u ropstvu pod elementima svijeta". Zbog ovoga odnoseći se na Božiji zakon u stihu 9, to bi se također odnosilo onda na njegov zakon u stihu 3, postoje je ista riječ upotrebljena.

Kazati da se stih 3 odnosi na biblijski zakon jeste nepodnosan zbog, "u ovom slučaju to su dva druga problema: (1) To ne izgleda da se primjećuje za neznabožce, za nepriliku neznabožaca nije to da su oni bili pod zakonom u prošlosti..., i (2) to ne razjasnjava zašto ili kako Pavle bi mogao dodati frazu 'svijeta' za izraz *stoiceia*. Sva Jevrejska shvatanja bi obuhvatala druge-riječi karakter zakona proizveden iz njenog svetog originala" (Boice, p. 472).

"Izgledalo bi da u Pavlovo vrijeme ovaj mnogo raniji i zaostali pogled bio je proširen do kraja na koji *stoiceia* također se odnosila na sunce, mjesec, zvijezde, i planete svi oni su povezani sa bogovima ili božicama i, postoje su oni upravljali napredovanje kalendara, također povezani velikim bezbožničkim praznicima obožavajući bogove. U Pavlovom pogledu ovi bogovi su bili demoni. Potom on bi mislio o demonskom ropstvu u kome su Galati u stvari bili držani prije objavljivanja jevandjelja. "... U zapisima koji slijede, Pavle pokušava da govori o ova tri kružna predmeta u osjetljivom redu: (1) 'oni koji nijesu prirodno bogovi', vjerovatno lažni bogovi ili demoni; (2) 'ona slaba i rdjava načela' opet *stoiceia*; i (3) 'dani i mjeseci i vremena i godine' (stih 9-10). Nema sumnje da je Pavle mislio o ovim danima u smislu potpuno u smislu potpuno različiti od prošlih mišljenja Galata... Tako, ovaj cijeli izlaz uzima na jedan svemirski i duhovni značaj. Konačna razlika za slobodu u Hristu je ropstvo u Sotoni i u lošem duhu" (Boice p. 472).

PRAZNOVJERNO ODRŽAVANJE DANA I VREMENA

To je u ovom smislu da su Galatani održavali specijalne "dane, mjeseci, vremena i godine". Riječ ovdje prevedena kao "paziti" ili "pazljivo" jeste Grčka riječ *paratereo*, znači "paziti tjesno, (ili) paziti usko" (W. E. Vine, Vine's Expository Dictionary Of New Testament Words "Observe").

Ova riječ "izgleda da ima smisao 'poželjni, oprezni, dobro objavljeni propis u jednom interesu' koji... prilagodjava pogled za cilj ili duljinu vremena koji je napokon pozitivno ili negativno sa gledist a kalendara ili astrologije" (Gerhard Kittell Theological Dictionary Of The New Testament v. 3 p.14 8). Kakvi god, "dani, mjeseci, vremena i godine" su Galati održavali oni su ocedno održavali ih u p raznovjnom smislu, kako su oni održavali dane i vremena prije njihova preokreta. Iz ovog sadržaj a, mi vidimo da je nelogicno zaključiti da je Pavle kritikovao održavanje bibliške Subote i praznika.

Umjesto, on je napadao zavedeni stav da se pstize spasenje kroz nepotrebno praznovjerno održavan je.

JE LI SUBOTA UKINUTA?: KOLASANIMA 2:16-17.

Traci zapis u Pavlovim pismima, Kol. 2:16 i 17, ovo je također upotrebljeno kao podrška tvrdnje da održavanje Subote nije više potrebno. "Da vas dakle niko ne osudjuje za jelo ili pice, ili za kaka v praznik, ili za mladine, ili za Subote; koje bilo sve sjen od onoga sto je trevalo doci, i tjelo je Hris tovo", napisao je on. Opet, da razmotrimo sadržaj ovih stihova sadržaj i istoriski stav da vidimo da li ono stvarno podrzava to glediste

Da li je Pavle imao namjeru da kaze da održavanje Subote je ukinuto? Ako jeste, mi se suocavam o sa momentalnim problemom tumacenja iprihvatanja svog stava, to je tesko razjasniti kako je Pa vle mogao ostaviti ovaj izlaz tako zamucen a da ne kaze da je ova praksa nepotrebna, kad ovi stihov i oznacavaju da su ih Kolasani održavali. Poslije svega, Kolasanska crkva bila je preteznoneznaboz acka (Kol. 1:27; 2:13), tako Pavle je mogao upotrebiti ovo pismo da ucini jasno da ovi postupci nisu obavezni za neznabozce ili ostale Hriscane.

Ipak, Pavle nigdje nije to rekao. Povodom održavanja praznika, mladina i Subota, on je samo rek ao "da vas dakle niko ne osudjuje", koje je jako razlicito od izraza da su ova vrsenja nepotrebna i uk inuta.

NISU RAZMATRANA BIBLISKA ODRZAVANJA.

Mnogo osnovnije pitanje je da li je Starog Zavjeta vrsenje bila cak osnova o onome sto je Pavle o slovio ovdje. Dali se Pavle cak osvrtao da li Hriscani trebaju održavati zakon povodom ciste i necist e hrane, bibliških praznika, i sdemicnih Subota ili bilo kakvog Starog Zavjeta zakona?

Mnogi ljudi misle da je "pismo uredbe... pribijeno... na krst" (stih 14) koje je Boziji zakon i potre be on dao u Starom Zavjetu, ali ovo nije sto je Pavle mislio. Grčka riječ prevedena "pismo" jeste *chi rographon*, i ovo je jedino mjesto gdje je izraz upotrebljen u Bibliji. Ono znači pismo uredbe duga, ili koje bi mi danas zvali Ja Dugujem Tebi JDT. (skracenica sa Engleskog-dugujem ti). U savremen oj apokaliptickoj literaturi, ova riječ je bila upotrebljena da oznaci "zapisnu knjigu grijeha", sto znac i jedan sadržaj grijeha.

Pavle nije govorio da je Boziji zakon pribijen na krst. Sto je pribijeno tamo, on je rekao, da je bio zapis nasih grijeha. Posto Boziji zakon zahtjeva smrtnu kaznu za nas grijeh (Rim. 6:23), to je zapis taj "koji je bio protiv nas, koji je bio odvratana nama' (Kol. 2:14), a ne zakon sam po sebi. Novi zak on modernog Engleskog od J. B. Filipa 9J. F Phillips) pise cisto, prevodeci stih 13, i 14 kao:"on je o prostio sve grijeha tvoje: Hristos je podpuno izbrisao trazeni dokaz prestup zakona i zapovjest koji j

e stalno lebdio nad nasom glavom, i bilo je podpuno ukinuto sa pribijanjem nad Njegovom vlastitom glavom na krstu". To je dokaz protiv nas, a ne zakon, to je pribijeno na krst, omogućivši nam da nam se može oprostiti. Ovo postaje jasno kad se pročita cijela glava. To je očevidno da su drugi predmeti bili upleteni i da nema nikakve veze sa Božijim zakonom datim u Starom Zavjetu. Među ovima bilo je "poglavarsva i vlasti" (stih 15) "poniznoscu i službom andjela" (stih 18), braneci ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj (stih 21) i nestedjenja tijela" (stih 23).

Dalje, Pavle se osvrnuo na pogresno ucenje Kolasana kao korjen "slatkih rijeci" (stih 5) "filozofijom i praznom prijevarom" i "tradicijom covjeka" (stih 8). On se takodjer osvrnuo na pokornost "pravilima" ovog svijeta (stih 20) i "zapovjestima i naukama ljudskim" (stih 22). Da li Pavle, koji u Rim. 7:12 kaže da je zakon "svet i pravedan i dobar" moguće li je da se odnosiona isti zakon ovdje, ili je on govorio o podpuno drukcijem predmetu?

DA LI JE BOZIJI ZAKON UKINUT U NOVOM ZAVJETU?

Ako je Subota u stvari ukinuta u Novom Zavjetu onda bi mi morali naci bezbrojne zapise u Novom Zavjetu oznacavajuci to jasno. Poricanje jedne od Božijih Deset Zapovjesti stvarno bi zahtjevalo ništa manje. Isus Hristos je rekao "Ne će nestati ni najmanjega slova ili jedne riječi iz zakona dokle se sve ne izvrši (Mat. 5:18). Raznovrsni zapisi, uključujući sve glave Novog Zavjeta cine čisto duhovnu stav za takvu svrhu kao zrtvovanje zivotinja i crkvenog bogoslužnja (Jeb. 7:11-19; 8:1-6; 9:1-15; 10:1-18).

Ali Božije zapovjesti ostaju. Posljedna knjiga napisana u Novom Zavjetu bilo je negdje u A.D. 85-95, Jovanova pisma i, oko 95, knjiga Otkrivenja. Da li su Božije zapovjesti ukinute u njima? Vidi Jovanove riječi: "I po tom razumijemo da vjerujemo u Njega, ako zapovjesti Njegove drzimo. Koji govori, vjerujem u Hrista, a zapovjesti Njegove ne drzi, lazov je, i u njemu istine nema" (1.Jov. 2:3-4).

Jovan oznacava grijeh prestupom Božijih zapovjesti. "Svaki koji čini grijeh i bezakonje čini, i grijeh je bezakonje, pisao je on (1 Jov. 3:4). On je znao da je Božiji zakon zakon ljubavi oznacavajuci obadvoje nasu ljubav prema drugima i nasu ljubav prema Bogu: "Po tom znamo da volimo djecu Boga kad Boga volimo i Njegove zapovjesti drzimo. Jer je ovo ljubav Božija da zapovjesti Njegove drzimo; i zapovjesti Njegove nijesu teske" (1 Jov. 5:2-3). Svrha Božijeg zakona od pocetka bila je ljubav, kako je Isus Hristos ucio: "I ovo je ljubav da zivimo po zapovjestima Njegovijem. Ovo je za povjest, kao što ste čuli iz pocetka, da u njoj zivite" (2 Jov. 6).

Knjiga Otkrivenja, sveto nadahnuta od Isusa Hrista licno (Otk. 1:1) takodjer podupire održavanje Božijih zapovjesti. U Otkrivenju 12:17 pred sam Isusa Hrista povratak Sotona će pokušati da uništi članove Božije crkve, "koji drzi zapovjesti Božije i ima svjedocanstvo Isus Hrista". U Otkrivenju 14:12 sveci su opisani kao "koji drže zapovjesti Božije i vjeru Isusovu". Vjera i održavanje Božijih zapovjesti idu ruka s rukom, kako je to Pavle rekao ranije u Rimljanima 3:31).

U posljednjim stihovima Biblije, Isus Hristos je dao konačnu poruku crkvi: "I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem... 'Blago onima koji tvore zapovjesti Njegove, da im bude vlast na drvo zivota, i da uđu na vrata u grad" (Otk. 22:12, 14).

UVLACENJE GNOSTIZMA.

Uzimajući u obzir istorijski sadržaj, odgovor postoji čist. Kako je crkva napredovala i rasla u prvom vijeku, ona je trebala da se odupre progresivnom uvlačenju gnosizma. Upliv njegove nauke i p

osla jeste prakticno primjecena u Novog Zavjeta Pavlovim, Petrovim i Jovanovim pismima. Gnostizam (vjerska nauka prvog doba Hrisanstva) "bio je eventualno religiozno-filozovskog smjera, bez dobro-oznacene sistema" (Curtis Vaughan, The Expositor's Bible Commentary, vol. II., p 166). Kao takav, nije bio jedan takmac religije, vec radje kao jedan pristup jednom uspostavljenom vjerovanju. Glavna srz gnostizma bio je da tajna znanja (Gnostizam je Grcka rijec "znanje", odakle i potjece gnostizam) koje moze povecati ili poboljsati jednog vjeru.

"Njegva nauka bila je da je duh svakoga dobar, i tvar sasvim rdjava. Iz ovog izvan biblijskog dvojstva nastaje... vazna greska (The New International Version Study Bible, Introduction 1. John). Pored ovih gresaka bilo je vjerovanje da "ljudsko tijelo, koje je tvar, jeste stoga losa. Tu je bio uspored sa Bogom, koji je podpuno duh i stoga dobar"; Spasenje, "je pobjeglo iz tijela, postignuto ne kroz Hrista vec sa specijalnim znanjem"; i, "posto je tijelo smatrano losim, ono se trebalo smatrati grubim. Ova pobožna forma gnostizma jeste pozadina od djela pisma Kolasanima.

U dodatku k ovom vjerovanju, "Gnostizam, u svojoj cjelokupnoj formi, bio je obilježen s vjerom... u posredovanju bica". Dalje, "znanje o kome su gnostizi govorili... bilo je znanje postignuto kroz tajna iskustva, snabdjevena od praznovjerstva astrologije i madjike. Nadalje, to je bilo jedno tajno znanje, otvoreno samo onima koji su bili uceni u misteriji gnostickog sistema" (Vaughan p. 167).

POGLED NA GNOSTICKU NAUKU.

Svi ovi elementi vidjeno je da su imali upliva na Kolasanski zbor. To je jasno da se Pavle suprost avljao takozvanom specijalnom znanju gnostizma sa tvrdjenjem tako da je on upoznao Kolasane sa mnogo vecim, spasiteljskim znanjem od Boga i Isusa Hrista (Kol. 1:9, 25-29; 2:2-3). Pavle je pisao njima "A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem rijecima" (stih 4). On je nazvao ovo tajno učenje nista vise nego "filozofija i prazna prijevara, po kazivanju covjecijem, po nauci svijeta, a ne po Hristu" (stih 8). Mnogo veca vaznost pise Pavle, jeste od Boga i Hrista, "u kome je sve blago pre mudrosti i razuma sakriveno" (stih 3).

Sljedbenik raskola ukljucuje ljude koji dozvoljavaju obozavanje andjela i drugih duhovnih sila. Pavle je upozorio Korincane na one koji uzivaju u "sluzbi andjela" (stih 18). U svijetlu Hristova cistog zrtvovanja, ovi tobožnji duhovi "pogalvarstvo i vlasti" bili su nekorisni kao znacaj pristupa k Bogu, rekao je on (stih 10, 15).

STROGI POBOŽNI PRISTUP

Zasnovano na njihovom vjerovanju da je duh dobar a tijelo nevaljalo, ovi ucitelji ucili su strogu pobožnost, odricuci sami sebe od bilo kog fizickog zadovoljstva. Kroz "nestedjenje tijela" (stih 23) oni su se nadali da ce postici vecu duhovnost. Pavle je opisao njihova pravila kao "ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj" (stih 21). Ova pravila smatraju samo "stvari koje nestaju sa upotrebom" pise on, zato sto su one osnovane na "zapovjestima i pravilima covjeka" (stih 22), radje nego naukom Bozijom.

Ova ranija gnosticka pobožnost vjerojatno je popunila bezbožnicki pojam sa elementima Judeizma kao sto je obrezanje (stih 11). "Vjerojatno je, stoga, da je Kolasanski raskol bio mjesavina iz jedne ekstrimne forme iz Jeudizma i ranijeg stava gnostizma" (The New International Version Study Bible, introduction to Colossians).

Od narocitog ucenja koje je Pavle oslovio, to izgleda da je jedna ili vise grana Judeizma bila natrvena gnostizmom i probilo je u Kolasansku zajednicu, uceci ekstrimsku formu pobožnosti pomjesanu sa gnostickim ucenjem. Pobožni pristup sticen od ovih laznih ucitelja dovelo ih je do osude on

e ciję vjersko drzanje nije kao njihov pobožni duhovni standard. Stoga je Pavle upozorio Kolasane " da vas dakle niko ne osudjuje za jelo ili pice..."(9stih 16).

OSUDA KAKO - A NE - DA LI SU ONI ODRZAVALI SUBOTU.

Kolasani su bili osudjeni za ne održavanje praznika, mladog mjeseca i Subote kao takvih; upravo oni su bili osudjivani kako su ih oni održavali, očevidno u jednom radosnom i prazničkom smislu. Ovi dani bili su, poslije svega, dati od Boga kao praznici i slavlje. Ovakav stav bio je podpuno kont ra gnosticom pristupu cvrstog samoprigora tako očevidno u ovoj glavi. Gnostici su se takodjer za nimali sa zvijezdama i planetama, odnoseci se od Pavla kao "po nauci svijeta" (stih 8). Njihovo pre dvidjanje bi vjerojatno imalo upliva gnostizma održavanjem praznika, mladina i Subote, posto je ka lendar upravljao ovim danima bilo je određeno sa pokretom nebeskih tijela.

Sa upozoravanjem Kolasanskih članova da ne dozvole drugima da ih osudjuju kako oni održavaju praznike, mladine održavanje Subote, Pavle nije pitao da li ih oni trebaju održavati. Očevidna zaple tka ovih stihova je ta da ovi bezbožni Hrisćani u stvari su održavali ove dane, i ni u bilo kome smisl u nije im receno da odustanu. Umjesto, predmet koji je Pavle oslovio jeste da Hrisćane ne treba kriti kovati za održavanje ovih dana u prazničkom smislu. Pavle upozorava da članovi ne trebaju dozvoli ti drugima da ih osudjuju sa ovima pogresnim naučnim stavom sto ce oni piti ili kako ce održavati Subotu ili praznike (stih 16). Veliki sadržaj u Kolasanima 2:16 jeste pobožni napredak iz ranijeg g nostizma a ne diskusija koji zakon je obavezan Hrisćanima.

ZASTO ZAPOVJEST SUBOTE NIJE OPETOVANA U NOVOM ZAVJETU?

Neki narod misli da, posto zapovjest za Subotu nije izrecito ponovljan u Novom Zavjetu, da nije vise obavezna. Zapovjest o Suboti nije potrebno opetovati u Novom Zavjetu jednostavno zbog toga sto je narod kome je Isus Hristos i apostoli propovjedali nisu ni zamisljali da je potrebno ili ne da s e opetuje. Zapis koji ce se kasnije zvati Stari Zavjet bila je njihova Biblija, njihov udzbenik zivota (Rim. 15:4). Pavle ih je opisao kao, "sve je pismo od Boga dano, i... za karanje, za popravljanje, za p oucavanje u pravdi. Da bude savrsen covjek Bozji, za svako dobro djelo pripravljen" (2. Tim. 3:16- 17). Sveti zapisi cisto zapovjedaju da se održava Subota, i zajedno narod je prihvatio kao Bozije na dahnuto upustvo. Isus Hristos i apostoli živjeli su i ucili Subotu-održavano drustva. Isusovo suocenj e sa Farisejima bilo je kako održavati Subotu, a ne da se nikada ne održava.

Kad su apostoli odnjeli svoju poruku izvan granica Judeje, održavanje Subote bilo je dobro pozna to djelovima Rimskog carstva. Jevrejski istoricar Josefus (Josephus) za vrijeme Novog Zavjeta crkv e, napisao je, "Mnostvo covjecanstva samo od sebe imalo je veliki naklon kroz duga vremena da slij ede nase vjerske obicaje; tu nije bilo grada u Grckoj, niti jednog kod barbara, ili i jednog naroda koj i god, da nisu održavali nas obicaj ili odmor na sedmi dan kad dodje... Kako je Bog sam od Sebe st vorio cijeli svijet, tako je i nas zakon prosao kroz cijeli svijet" (Against Apio n 2, 40).

Primjer Isusa i apostola potvrđuje da su oni vjerovali i održavali svih Deset Zapovjesti. Kroz knji gu Apostolska Djela-pisana od Luke, neznabožca-Subota i godišnje Subote opisane u 3. Moj.23 su s pominjate cesto i redovito (Dje. 13:14, 42, 44; 16:13; 17:2; 18:4, 21; 20:, 16; 27:9). Da li ih održav ati jednostavno to nije bilo pitanje.

SJENA OD ONOG STO JE TREBALO DOCI.

Sto je sa Pavlovim izvjestajom u Kola. 2:17 da je Subota i biblijski praznici "su sjen od onoga sto je trebalo doci, i tijelo je Hristovo?" Dali je Pavle mislijo da su oni bezvazni i ukinuti posto je Isus Hristos bio, "sjen" o cemu su ovi dani nagovjestavali? Zapravo, Pavle je rekao da "su sjen od onoga sto je trebalo doci", oznacavajući da oni imaju u buduce ulogu. Grcka rijec prevedena "doci" jeste ***mello***, sto znaci biti na vrhu od, biti o necem ili patitni nesto, biti na tocki od, biti blizo". (Spiros Zodhiates, The Complete Word Study Dictionary New Testament p. 956).

Melo znaci "biti oko (raditi nesto) cesto znaci potrebu i stoga oprecno od onoga sto se treba dogoditi" (W.E. Vine, Vine's Expository Dictionary of New Testament Word "Come", p. 207). Pavle je u potrebio istu rijec sastava u Efes. 1:21 govoreći da je Isus Hristos "nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i gospodarstvima, i nad svijem imenima sto se moze nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide". On je postavio u opreku sadasnje doba sa onim "koje ce doci" pokazujući cisto da je to buduce ispunjenje.

Ovo buduce izvršenje takodjer je ucinjeno cisto iz fraze u Kol. 2:17 da su ove stvari "sijen". Grcka rijec ***esti***, prevedeno ovdje kao "biti" jeste u sadasnjem-aktivnom vremenu i znaci "biti" ili "jeste" (Zodhiates, p. 660). Za Pavla de je mislio da su Subota i praznici bili ispunjeni i ukinuti u Isusu Hristu, tu bi bilo potrebno za njega da kaze "bili su sijen" i da upotrebi sasvijem drukciji izraz. Pavlo v izbor rijeci cini to cisto da Subota i praznici "su sijen" od onoga sto ce jos doci a ne "bili su sijen" stvari ispunjenih i Isusu Hristu.

FIZICKO DJELO UCI DUHOVNU LEKCIJU.

Neki smatraju da se neka fizicka djela odnose na obozavanje-posto su oni prestavnik ili simbol ve like duhovne istine-koja je bila "ispunjena u Hristu" u Novom Zavjetu i zbog toga su sad ukinute i nepotrebne. Ovi ljudi ubrajaju Subotu i druge biblijske praznike u ovu kategoriju zasnovanu na Pavlovom komentaru da "su oni sijen onog sto treba da dodje".

Ali ovakav zakljucak je pokgresan. Bas ako je nesto sjen, jedan opis ili jedan simbol to ne znaci da je njegova vaznost nevazeca. Stari Zavjet kao i Novi Zavjet jednako su ispunjeni sa simbolima i simbolicnim djelima od Boga da nas nauci duhovnu lekciju. Krstenje je simbolicno djelo prestavljajući veliku duhovnu istinu, pokop starog sebe i onda novi zivot (Rim. 6:3-4), ipak nama je zapovjedjeno da se krstimo (Djela 2:38). Hljeb i vino Pashe jeste simbol od bitnog duhovnog sredstva koje mi imamo sa Isusom Hristom, ipak nam je cisto zapovjedjeno da ucestvujemo u tome (1. Kor. 10:16).

Polaganje ruku (Jevr. 6:2) pomazanje sa uljem (Jak.5:14), pranje nogu (Jov. 13:14), ucestvovanje u beskvasnim hljebovima (1. Kor. 5:6-8) i druga fizicka djela su zapovjedjena da budu održavana u Novom Zavjetu, ne zbog toga da su ona veca od stvari koje ono simbolizuje, nego vec da ojacaju i povecaju nase duhovno razumjevanje dok ih obavljamo. Poslije svega, mi smo fizicka ziva bica koja su u potrazi za duhovnim razumjevanjem. Bog nam daje fizicki rad i simbole da nam pomogne da bolje razumijemo duhovne lekcije.

Ovi primjeri pokazuju da simboli i simbolicni rad nisu stalno ograniceni za fizicko obozavanje u Starom Zavjetu, ali su cisto zapovjedjeni kao vazne stvari u Novom Zavjetu održavanju. One su bitna opomena od vazecog duha istine, kako je Pavle i prepoznao (1. Kor. 11:23-26). Takva je istina i za Subotu. Isus Hristos, kroz Njegov rad i učenje Subotom, pokazao je vrstu subotnjeg odmora-jedno unapred dolazece Mesijansko doba mira, odmora, slobode i iscjeljivanja.

U Kol. 2:16-17, Pavle nije diskutovao trajnost ili prolaznost Subote u opste. U stvari kao cinjenic a, Pavle nigdje nije naveo Stari Zavjet u Kolasanima. On je upotrebio Grcku rijec za "zakon" *nomos*, tucet puta u svojim drugim pismima, ali ni jednom u Kolasanima. Zasto? Stari Zavjet i Boziji zak on nisu u pitanju. Daleko od poricanja, odrzavanja Subiote, Pavlovo upustvo Kolasanima, pisano ne gdje A.D. 62, u stvari potvrđuje da su neznabo Zacki Hriscani u stvari odrzavali Subotu vise od 30 godina poslije Hristove smrti i da je Subota vazna opomena za potrebu duhovne istine za nas danas.

TU OSTATAJE SUBOTA ODMOR ZA NAROD BOZIJ

Knjiga Jevrejima upotrebljava stvornu usporedbu da istakne svojim Jevrejskim slusateljima da j e sedmicna Subota jedna opomena na nesto vise nego samo da je Bog Izrailjev tvorac i jedan koji ih je izveo iz Egipatskog ropstva (2. Moj. 20:8-11; 5. Moj. 12-15). Vjernst Mojsije i Hrista spomenuto je u prvih sest stihova u trecjoj glavi Jevrejima. Poceto u stihu 7, Psalm 95 je naveden da bi se nave o podbacaj prve generacije Izrailja kao pouka Bozijem narodu danas. Nevjerstvo je bio glavni pred met njihovog promasaja da udju u odmor obecan njima (stih 19).

Cetvrta glava odpocinje sa opomenom na vjeru i poslusnost kao preduslov primanja odmora koj i jes dostupacan Bozijem narodu. Niko jos nije usao u odmor, ne zbog toga sto Bog nije pripremio t o; u stvari, to je bilo gotovo od stvorenja svijeta (Jev. 4:3). Bog se odmorio u dan sedmi od svije dje la svojih (stih 4). David (u Psalmu 95) govori o obecanju i odmoru mnogo kasnije poslije Josuinog vodjenja druge generacije Izrailja u odmor u obecanu zemlju. Ovo prikazuje da je odmor ispunjen u vrijeme Josue bio je vrsta velikog odmora koji ce doci (Jevrejima 4:6-8).

ODMOR ZA NAROD BOZJI.

Sada dolazimo do sporne izjave. "Doklem je ostavljeno jos pocivanje narodu Bozijemu" (stih 9). Gr cka rijec prevedena "pokoj" u svakom drugom stihu kroz poslanicu Jevrejima 3, i 4 jeste "*katapausis*". Rijec za "odmor" u Jevrejima 4:9 jeste sabbatismo. Ovo je samo Novog Zavjeta pojava ove rijeci , i njeno znacenje je fudamentalno za razumjevanje ovog vaznog stiha, koje je zakljucak svega ranij eg recenog o "odmoru" zapocetim u Jevrejima 3:7.

Ankor Biblijski Rijecnik (The Anchor Bible Dictionary) kaze za znacenje Sabbatismos: "Rijec 'o dmor Subote' prevedena Grcka imenica 'Sabbatismos', jedna neobicna rijec u Novom Zavjetu. Ova u potreba takodjer se pokazuje... za odrzavanje subote, i u cetiri ranija-kanonska Hriscanska pisanja k oja se ne oslonjaju na Jevrejima 4:9, za sedmi dan 'slavljenje Subote'". Ankor Biblijski rijecnik pro duzava sa tumacenjem sadrzaja: "Pisac poslanice Jevrejima potvrđuje u Jev. 4:3-11 kroz povez nav oda iz 1. Moj. 2:2 i Psalm 95:7 da obecani, 'odmor subote' jos se ocekuje jedno kompletno ispunjenj e, 'za narod Boziji', u ...kraju vremena koje je bilo zapoceto sa pojavom Isusa (Jev. 1:1-3... Iskustv o 'odmora Subote' pokazuje u sadasnji 'odmor' (katapausis) realnost u kojoj oni 'koji vjeruju ulaze' (4:3) i to pokazuje za buduci 'pokoj' stvarnosti (4:11). Fizicko odrzavanje-Subote na dio Novog Zavj eta vjerenika kao potvrđjenje sa 'Subotnim odmorom' skracuje prestanak 'rada' (4:10) na sjecanje Bo zijeg pocinka na stvaranju (4:4=1. Moj 2:2) i zadrzava vjeru u spasenju dato od Hrista.

"Jevrejima 4:3-11 potvrđuje da fizicki, 'Subotni odmor' (sabbatismos) jeste sedmicna spoljna man ifestacija od unutrasnjeg iskustva od duhovnog odmora (katapausis) u kome konacno... odmor je... o kusan vec 'danas' (4:7). Tako 'Subotni odmor' sadrzi sam u sebi stvaranje-uspomenu, spasenje-isk ustvo, i kraj vremena-ocekivanje dok zajednicki u vjeri krece se napred prema konacnoj potpunosti totalnog uspostavljenja i odmora". U kratkom sadrzaju, Ankor Biblije Rijecnik konacno i pravilno zakljucuje da Sabbatismos znaci odrzavanje sedmog-dana Subote. Po tom, Jevr. 4:9 izrazava potrebu

za održavanjem Subote u Novog Zavjeta savezu, čak i ako dan obuhvata sav njen značaj pod Starim Zavjetom.

DODATO ZNACENJE ZA SUBOTU

Knjiga Jevrejima je napisana obracem Jevrejima da bi razjasnila prelaz iz Staroga u Novi Zavjet. Subota i obrezanje bilo je smatrano dva od najvećih težnji Judeizma, označavajući Jevreje kao "narod Božiji". Ali, za vrijeme Hrista značaj Subote bio je zakaopan pod brdom da i da ne.

Subota je postala veliki teret kada je održavanje-Subote se izopacilo u ropstvo legalizma, uvijek je cenjeno sa uskim-umom pisaca i Fariseja. Isus Hristos osudio je ovu ljudsku tradiciju i postavio primjer kako se treba održavati Subota kao dar Božiji za covječanstvo. (Marko 2:27-28).

PODIZANJE SUBOTE

Sto može biti više pravednije od knjige Jevreja nego poznanje Subote na njeno puno značenje i namjeru u Božijem planu? Tako Subota ostaje značaj Staroga Zavjeta da označava Božiji specijalni narod. ("narod Božiji") i upućujući ih nazad k Bogu kao tvorcu. Dodato k tome jeste Novi Ugovor značenjem o ulasku u drugi pokoj kroz Hrista, ispunjavajući vrstu pokoja datog Izrailju za vrijeme Josue (Jev 4:8). Duhovni odmor počima sada u ovom zivotu i postize svoju usavršenost u vaskrsnuću u vječni zivot po povratku Hrista (Otk. 20:6). Njegov povratak također označava početak hiljadu godišnjeg odmora prorokovanog kroz Stari Zavjet.

Knjiga Jevrejima vjesto povezuje zajedno tri predmeta odmora: odmor obecan Izrailju od neprijatelja, sedmicna Subota, i duhovni odmor kroz Hrista. Zaključak je da održavanje-Subote je još uvijek potrebno za narod Božiji, Novog Zavjeta crkve. Kako Jevrejima 4:10 potvrđuje, mi svi moramo raditi da bi usli u duhovni odmor i produžila sa održavanjem sedmicne Subote zato što opisuje Božiji veliki glavni plan.

ISTORISKI ZAPISI U DJELIMA.

Od svih Pavlovihi pisanja, tri zapisa su raspravljana ranije u ovoj glavi jesu jedni koji se zajedno upotrebljuju u pokusaju da se dokaze da je on ukinuo održavanje Subote. Ipak, kako mi vidimo, dva od ovih zapisa čak ne spominju Subotu, a treći potvrđuje da su neznabožacki vjerenici u stvari održavali Subotu, posto im je Pavle rekao da ne dozvole biti osudjeni kako je oni održavaju.

Ali, u dodatku Pavlovihi rijeci, njegov stav je pokazao da on nikada nije imao manjeru da ukine ili promjene Subotu i da je on sam održavao Subotu.

Djela 13 zapisuju da 10 do 15 godina poslije Pavlovog cudnovatoka preokreta, da je on sa svojim društvom odputovao u Antioh u Srednju Aziju, gdje su oni "usli u zbornicu u dan Subote" (stih 14). Kad je bio pozvan da govori zboru, on je oslovio obadvoje Jevreje i neznabožce (stih 16) opisujući kako je dolazak Isusa Hrista bio prorečen kroz Starog Zavjeta zapise. Njegova izjava bila je prihvatena sa interesovanjem da su, "izlasci iz zbornice Jevrejske, molili su neznabožci da im se ove rijeci u drugu Subotu govore" (stih 42). Vidi se da su neznabožci na zboru htjeli od Pavla da im opet govori više o Hristu iduce Subote. Zasto? Posto su ovi neznabožci ocito već držali Subotu sa Jevrejima u sinagogu!

Kakav je Pavlov bio odgovor na neznabožacki zahtjev? "A u drugu Subotu sabra se gotovo sav grad da cuju rijeci Božije" (stih 44). Da Pavle nije vjerovao u Subotu, on je mogao lako da im reče d

a se okupe iduceg dana ili bilo kog drugog dana da ih uci. Umjesto, on je cekao sledecu Subotu, kad a je "gotovo sav grad", Jevreja i neznabozaca dosao da cuje njegovu nauku.

Neznabozci grada, slusajuci Pavla koji je bio zaduzen da propovjeda jevandjelje neznabozcima, "radovali su se i slavili rijec Boziju, i vjerovalo je koliko ih je bilo pripravljeno za zivot vjecni" (stih 45-48). Subota postavljena od Boga bila je obicno dan odmora, zbor i učenje u Bozijem putu zivota

Poslije 5 godina kasnije, sto je danas Grcka, Pavle "dodje u Solun, gdje je bila zbornica Jevrejska . I Pavle po obicaju svojemu, udje k njima, i tri Subote razgovara se s njima iz zapisa, pokazujuci i dokazujuci im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvije. I da ovja Isus kojega ja, rece p ropovjedam vama, jeste Hristos" (Djel. 17:1-3). Ovdje, nekih 20 godina poslije Isusove smrti i vaskrsnuca, Pavlov je obicaj bio da jos ide u sinagog Subotom, tu da bi razgovarao o zapisima i da uci o Isusu Hristu!

On je proizvedio sa učenjem oboje Jevreje i neznabozce: "I neki od njih su vjerovali, i pristase sa Pavlom i Silom, i od poboznije Grka mnostvo veliko, i od zena gospodarskije ne malo" (stih 4). Pavle specijalno odabran za propovjedanje Jevandjelja neznabozcima (Djela 9:15; 13:47), ucio je nezna bozce po sinagogama Subotom. Nekoliko godina kasnije, on je otisao u Grcki grad Korint, gdje je on "svake Subote, i nagovarao je Jevreje i Grke" (Djela 18:4). Onda kasnije on je otisao u Efes u Srednju Aziju, gdje je on "usao u zbornicu i govorio slobodno tri mjeseca uceci i uvjeravajući za carstvo o Bozije" (Djela 19:8).

Knjiga Djela Apostolska napisana je negdje oko A.D. 63, kratko pred samo Pavlovo ubistvo u Rimu, i obuhvaca prih 30 godina Novog Zavjeta Crkve. Pokazuju da kroz mnogo razdoblje vremena Pavle je mnogo puta ucio Jevreje i neznabozce Subotom, on nije nikada napomenuo njima da je Subota ukinuta i nepotrebna. Govoriti da je apostol Pavle ucio ukidanje ili ponistenje Subote, jedan ne samo da mora izostaviti Pavlove rijeci iz sadržaja da bi direktno protuslovio njegove ostale izvore, ali i jedan mora takodjer ignorisati ili izopaciti stvari zapisane ocedvidno u crkvama iz tog vremena. Knjiga Apostolskih Djela sadrzi ni jedan dokaz da je Subota ukinuta ili promjenjena za to vrijeme.

U zakonskom postupku protiv njega, Pavle je uvjerio sve one oko njega koji su ga culi da vjeruje i da nije ucinio nista protiv zakona (Djela 24:14; 25:8). On je rekao da zakon Boziji nije ukinut ili ponisten, vec, "nego ga jos utvrdjujemo" (Rim 3:31). On je zakljucio, "Obrezanje je nista, i neobrezanje je nista; nego drzanje zapovjesti Bozijih" (1. Kor. 7:19). To je njegova ocita izjava; nego odrzavanje Bozijih zapovjesti. One su bitno vazne za nase srodstvo sa Bogom. Pavle, sa odrzavanjem Subote, radio je ono sto je govorio drugima sta trebaju raditi: "Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista" (1. Kor 11:1). On je odrzavao Subotu kao sto je i njegov Gospod radio.

RADOST U ZAKONU BOZIJEM.

Pavle je sam rekao, "radost u zakonu Bozijemu" (Rim 7:22), ne da ga je unistavao "Dakle zakon je svet i zapovjest sveta" potvrdio je on (Rim. 7:12). On nije vidio Novi Zavjet kao zamjena Starog Zavjeta. Poslije svega, tu nema Novog Zavjeta zapisa kao takvih za vrijeme njegova zivota-zapisi nisu bili sastavljeni sve do nekoliko decenija poslije njegove smrti. Pavle je navodio iz onoga sto mi zovemo Stari Zavjet mnogo puta u njegovim zapisima, podpuno prihvacajuci i upotrebljavajuci to kao autoritet i vodit zivot (Rim. 15:4; 2. Tim. 3:15). Novog Zavjeta crkva jednostavno je proizvedila sa Starog Zavjeta upotrebom, ukljucujuci i Subotu, ali sa velikim poznavanjem i razumjevanjem njihovog duhovnog znacaja.

BOZIJA SUBOTA U DANASNJEM SVIJETU

"Ako odvratis nogu svoju od Subote da ne cinis sto je tebi drago na moj sveti dan, i tako pr ozoves Subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnijem, ... tadaj ces se veseliti u Gospodu..." (Isaia 58:13-14).

Da li je Subota primjenjljiva? Je li stvarno prakticno drzati Subotu u danasnjem svijetu? Kako se tr eba održavati danas? Odgovoriti na ovo pitanje, trebamo razmotriti sto Biblija, Bogom nadahnuta ri jec, otkriva. Isus Hristos je rekao da je on "Gospod i od Subote" i da je "Subota nacinjena covjeka radi, a nije covjek Subote radi" (Marko 2:27-28). On nije ogranicavao Subotu sa ucenjem da je to ne pravedno za bilo koju grupu naroda ni u jedno specijalno vrijeme istorije. Umjesto, ona je nacinjena za cijelo covjecanstvo i za sva vremena. To je bilo njegovano krz 10 Zapovjesti, u srcu i korjenu B oxijeg duhovnog zakona za covjecanstvo.

PRAVILAN ODNOS SA BOGOM

Subota je bila nacinjena covjeka radi, ali za kakvu svrhu? U knjizi Isaie glava 58 i 59, opisuje ra zdvajanje covjeka od Boga zbog nasih grijeha. "Gle, nije okracala ruka Gospodnja da ne moze spasi ti, niti je otezalo uho njegovo da ne moze cuti, nego bezakonje vase rastavi vas s Bogom vasim, i gri jesi vasi zaklonise lice Njegovo od vas, da ne cuje" (Isaia 59:1-2). Ovi stihovi pokazuju licomjerst vo onih koji govore da traze Boga, ali su jos uvijek ispunjeni grijehom i zlim namjerama (Isaia 58:1-4; 59:4-15).

STO JE PRAVILNO OBOZAVANJ?

Tema u ovoj knjizici jeste smisao "obozavanja". U mnogima ljudi umu, obozavanje obuhvaca nek u vrstu javne sluzbe sa himnama i pohvalama, molitvama i dobro isplanirane liturgije. Takava sluz ba obuhvaca mnogo sto se odnosi na Boga. Ipak ovo samo daje jedan dio slike.

Rijecnikovo tumacenje sluzenja jeste "postovanje dato jednoj svetoj licnosti" i "stav izrazaja takvo g postovanja". Rijec "bogosluzenje" potjece iz Stare Engleske rijeci koja znaci "dostojno-dati" i o dnosi se na dostojnost, postovanje i odavanje prema Bogu.

Zahvalnost za Boziju Dobrotu

Nase bogosluzenje Bogu bi stoga doslovno znacilo pokazivanje naseg cijenjenja Bozije vrijedno sti. Stalno formirajuci nasu spoljnu vjersku praksu, sa njihovim obredskom, ceremonijom i molitvo m, moze pokazati sluzbu Bogu. Ali mi moramo posvetiti ozbiljnu paznju sto nam Bog govori kroz Njegove rijeci, Bibliju. Bog to cini jasno da On trazi one koji ce sluziti Njemu "u duhu i vjeri" (Jov. 4:24-25). Kad je Sotona pokusao iskusati Isusa Hrista da sluzi njemu, Isus hristos ostro ga je ukori o govoreci, "Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i Njemu sluzi" (Mat. 4:10). Apostol Pavle uspore dio je svoju sluzbu Boziju sa "vjerujuci sve sto je napisano u zakonu i prorocima (Djela 24:14), od noseci se na ono sto mi zovemo Stari Zavjet.

Bog zeli da covjecanstvo sluzi Njemu u istini. Mi ovo cinimo sa postovanjem Njega i posvecivan je paznje Njegovim upustvima. Bog trazi od nas da zivimo "o svakoj rijeci koja izlazi iz usta Boziji

h" (Mat. 4:4). Nase postovanje Boga jeste pokazano kako mi zivimo nasim svakodnevnim zivom. Hraiscanstvo je nacin zivota (Djlea 18:25-26; 19:9, 23; 22:4; 24:14, 22). To je put razmisljanja, djelovanja i zivljenja-to djeluje na svaki polozej naseg zivota.

STO ISKENO BOGOSLUZENJE OBUHVACA.

Pravilno sluzenje Bogu obuhvaca nista manje od iznutrasnjeg preokreta ljudskog srca vjerom u Isusa Hrista i Njegovo zrtvovanje. Spoljno sluzenje nije dovoljno. Bog gleda na one koji ce mu sluziti i u duhu, iz obracenog i vjernog srca. Iskreno sluzenje, stoga, mnogo je vise nego oglasavanje Boga u jednom javnom zboru. Ovaj siroki znacaj oznacen je ciljenicom sa pet Grckih recenica koje su prevedene "bogosluzenje" u Novom Zavjetu. "Bogosluzenje Bogu nigdje nije odredjeno u zapisima...Ono nije ograniceno za svrhu; opsirno da bi se to smatralo kao direktno priznavanje Boga, Njegove prirode, svetosti, puta i prava, bilo iz srca postovanjem i zahvaljivanjem, ili postupkom ucinjenim u takvom priznavanju". (W.E. Vine, Vine's Expository Dictionary Of New Testament Words, "worship").

Isus Hristos stoga je ukorio vjerske vodje u Njegovo vrijeme posto su oni pogresno tumacili Boziju zapovjesti i zamjenili ih sa svojim ljudskim zavedenom naukom (Mat. 15:9; Marko 7:7). On je rekao da takav nacin sluzenja je bezkoristan. Hristos je rezervisao ostre rijeci upozorenja za one koji govore da sluze Bogu (koji govore "Gospode, Gospode" Mat. 7:21, ali odbijaju da rade po Bozijoj volji ili odrzavanje Njegovih zapovjesti (stih 21-23). Takvo sluzenje je prazno i bez zasluge, neprihvatljivo Bogu i Isusu Hristu.

Mi zivimo u vremenu gdje je mnogi narod razocaran sa tradicionalnim bogosluzenjem sluzbe. Oni ih nalaze prazne, beznacajne i neprimjenljive u njihovom zivotu. Sada je vrijeme da se uzme svijezi pogled sto jest u stvari pravilno bogosluzenje. Kad stignemo do poznanja njene vaznosti, pravo bogosluzenje postaje veoma vazno nasem zivotu sada i nasoj ljudskoj buducnosti.

PUN ZNACAJ DANA SUBOTE

Mnogi narod, i istaknuti Hriscani prakticno, mozda ce biti sokirani kad doznaju da je sedmi-dan Subota-Boziji zapovjedjeni dan odmora i znacajna sluzba-nije opozvana Hriscanima danas. To ostaje mnogo na snazi, kako je to pokazano kroz ovu knjizicu. Ono je puno znacaja i mnogo je znacajno za zivot cijelog covjecanstva. Mi gubimo mnoge divne Bozije blagoslove ako mi ignorisemo odrzavanje Njegovih zapovjesti i dan odmora. Isreno sluzenje Bogu slavi boziju zapovjest povodom Subote. U kontrastu, nedjeljom odrzavanje ne lezi na Bozijem autoritetu ili na Njegovoj rijeci, vec na autoritetu covjeka. Tesko pitanje mora se postaviti da li Bog prihvaca takvo bogosluzenje kad je Njegova cista zapovjest povodom Subote je ignorisana.

Ali Bog pokazuje da se mi mozemo pomiriti sa Njim; "I doci ce izbavitelj u Sion i k onima od Javkova koji se obracaju od grijeha', veli Gospod" (Isaia 59:20). Isus Hristos je taj proreceni izbavitelj, onaj koji je izbavio, ili odkupio nazad, covjecanstvo Bogu sa zrtvovanjem svog zivota (Jov. 3:16; 1.

Pet. 1:18-19; 1. Jov. 2:2; 4:9-10). Bog je također opisao kako možemo ozidati pravilan odnos sa Njim. Uraditi to obuhvaća poniznost i post da bi mi mogli razumjeti Njegov put. "Tada će prizvati, i Gospod će te čuti; vikaces, i reci će, 'evo me'. ..Tadaj će zasijati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao u po dne. Jer će te Gospod voditi vazda, i hranice dušu tvoju na susi, i kosti tvoje prikrepice, i bice kao vrt zaliven i kao izvor kojemu vode ne prestaje" (Isaia 58:9-11).

PRAVILNO RAZUMJEVANJE SUBOTE.

Tu još ima jedan važan primjer u gradjenju pravilnog odnosa sa Bogom, ovaj dio zaista kaže, a to je pravilno razumjevanje i održavanje Subote. "Ako odvratis nogu svoju od Subote da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoves Subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavijem, i budeš ga slavio ne iduci svojim putevima i ne čineći što je tebi drago, ni govoreći riječi. Tada će se veseliti u Gospodu, i izveću te na visine zemaljske, i daju ti da jedes nasljedstvo Jakova oca svojega"; jer usta Gospodnja rekose. (Isaia 58:13-14).

Mi ovdje vidimo Božiju pravednu namjeru za Subotu. To je jedan dio pravilnog odnosa sa Njime. To je stvar postovanje Boga. To je stvar od predaje jednog od našeg najviše dragocjenog imanja-na se vrijeme-za podizanje pravilnog odnosa sa našim tvorcem. Pravilno održavanje Subote, odnoseći se na Božije upustvo ovdje, znači okrenuti se od "ići svojim putem", "raditi ono što želiš" i "izgovarati bezvrijedne riječi". Ovakav postupak gazi Njegovu sveto vrijeme, kaže Bog.

Ali Subota nije vrijeme da se ništa ne radi. To treba da bude vrijeme uspostavljanja odnosa sa Bogom. To treba da bude radost, vrijeme za "naći svoju radost u Gospodu", on nam kaže. Radije nego gubiti vrijeme na naš vlastiti interes i težnju, to je vrijeme postavljeno na stranu za koncentrisanje na stvari koje su ugodne Bogu u ucvrscivanje našeg odnosa sa Njime.

JACATI PRAVILAN ODNOS.

Kako ćemo mi ucvrstiti ove pravilne odnose sa Bogom? Mi ih ucvrscujemo kroz dodir i saopštenjem. On govori s nama kroz Njegove duhovno nadarene riječi, Bibliju. Ovo je važan ključ kao pravilno držanje sa Bogom. "Da vam se ne dosadi molitva" receno nam je (Kol 4:2). "Radujte se svagda, molite se Bogu bez prestanka. Na svakomu zahvaljujte jer je ovo volja Božija u Isusu Hristu od vas" Pavle je savjetovao (1. Solu. 5:16-18). "Jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći", pisao je Jakov (Jak. 5:16).

Isus Hristos očekivao je od svojih sljedbenika da se mole, govoreći im, "Kad se molite..." (Mat. 6:5-7; Mar. 11:24; Luka 11:2). On je dao određena uputstva o molitvi i hrabrio ih stalno, "i ne dati da dotuži" (Luka 18:1). Božija Subota je idealno vrijeme za naknadne molitve i dodir sa Bogom. Sa o bustavom našeg običnog rada i drugih aktivnosti na taj dan, mi onda imamo više vremena da ostanemo sa Bogom da ucvrscujemo naš odnos s Njime.

Subota je također idealno vrijeme da Bog govori sa nama. On nas obučava kroz Njegove riječi, Bibliju. "Sve je pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravljanje, za poučavanje u pravdi. Da bude savršen čovjek Božiji, za svako dobro djelo pripravljen", Pavle je saopstio Timotiju (2. Tim. 3:16-17). Ne samo da održavanje Subote nam pokazuje razumjevanje Božijeg puta, već nam također pomaze da bolje razumijemo naša shvatanja i namjere, pokazujući nam gdje se treba promijeniti da bi postali slični Bogu. U Jevrejima 4:12 govori nam, "Jer je živa riječ Božija, i jača, i ostrija je od svakoga mača ostra s obe strane, i prolazi čak do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srčanim".

Mi trebamo ozbiljno zeliti cuti Bozije rijeci i uciti vise o tome. "I budite zeljni razumnoga i pravog mlijeka, kao novorodjena djeca, da o njemu uzrastete za spasenje" (1. Pet. 2:2). David, covjek po srcu Bozijem (Djela 13:22) razumio je da Bozije rijeci nam pokazuju pravi put zivota. "Kako ce mladic ocistiti put svoj? vladajuci se po tvojim rijecima. U srce svoje zatvorio sam rijec tvoju, da ti ne grijesim" (Psalm 119:9, 11).

David je upotrebio svoje vrijeme da misli o Bozijem putu i kako bi on mogao da zivi da bi uzado voljio Boga. "O zapovjestima tvojim razmislim, i pazim na puteve tvoje... Kako volim zakon tvoj! cijeli dan mislim o njemu" pisao je on. (Psalm 119:15, 97).

SUBOTA U DOLAZECIM VJEKOVIMA.

Bog je stvorio Subotu za covjeka (Mar. 2:27 i jos ce doci vrijeme kada ce cijelo covjecanstvo odrzavati Boziju Subotu. Biblija govori o Bozijem carstvu koje ce se uspostaviti na zemlji po povratku Isusa Hrista da vlada kao "Car nad carevima Gospodar nad gospodarima" (Otkr. 11:15; 19:11-16). u dodatku da vlada nad sinovima Bozijim koji ce se promjeniti u duhovna bica i vladati sa Hristom u carstvu Bozijem za vrijeme Njegova drugog dolaska, Isus ce vladati kao Glava pravom upravom nad fizickim narodom na zemlji (Psalm. 22:27, 28; 72:1-11; Danilo 2:34, 35; Zahar. 14:8-9). U to vrijeme, sav ce narod biti pod upravom Bozijeg zakona (Jer. 31:31-34; Mih. 4:2; Isai. 2:2-3; Jevr 8:7-13).

Cijelo covjecanstvo ce se uciti i drzati Boziju Subotu: "I od mladine do mladine, i od Subote do Subote dolazice svako tijelo da se pokloni preda mnom", veli Gospod (Isaia 66:23).

Subota ce se odrzavati od neznabozaca i oni koji nikada nisu bili clanovi fizicke nacije Izrailja: "Ovako veli Gospod: Pazite na sud, i tvorite pravdu, jer ce uskoro doci spasenje moje, i pravda ce se moja objaviti. Blago covjeku koji tako cini, i sinu covjecijemu koji se drzi cuvajuci Subotu da je ne opogani, i cuvajuci ruku svoju da ne ucini zlo... za uskopljenike koji drze Subote moje i izvrsuju sto je meni ugodno, i drze zavjet moj. Njima cu dati u domu svom i medju zidovima mojim mjesto i ime bolje nego sinova i kceri, ime vjecno dacu svakome njih, koje se nece zatrti. A tudjine koji prislanu uz Gospoda da mu sluze i da vole ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drze Subotu da je ne opogane i drze zapovjesti moje. Njih cu donijeti na svetu goru svoju, i razveselicu ih u domu svojem molitvenom" (Isaia 56:1-2, 4-7). Odrzavanje subote je specijalno spomenuto kao dan ugovora koji ce Bog uciniti sa svijem narodom tada.

BOGOSLUZENJE SUBOTOM.

Bozija Subota je za druzenje sa drugima osobama istog misljenja, vrijeme za grupno podrzavanje je dan drugoga. "I da razumjevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima. Ne ostavljajuci skupstine svoje, kao sto neki imaju obicaj, nego jedan drugoga savjetujuci, i toliko vecma koliko vidite da se priblizuje dan sudni" (Jev. 10:24-25). Vjerenici se ocekuju da budu zajedno na sluzbi (1. Kor. 11:18; 14:23). Kako je vec spomenuto ovdje, mi ne smijemo "napustati skupstinu svoju". U Starom Zavjetu Subota je bil "Sveti Zbor", prevedeno kao "sveti sabor" (3. Moj. 23:3). Bog je zapovjedio svome narodu da se okupljaju na taj dan na sluzbu. Od Bozijih svestenika se ocekuje da uce Boziji narod Njegovom putu zivota. Pavle je zapovjedi mladom svesteniku Timotiju da, "Prop

ovjeda riječ, nastoj u dobro vrijeme i u nevrjeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svijem snosenjem i uc enjem" (2. Tim. 4:2).

Kako smo citali ranije, redovni postupak Isusa Hrista i apostola Pavle bio je da posjete sabor u si nagogu Subotom da uce i da se druze sa onima koji zeleli da uce Boziji put. Isus Hristos stalno je p okazivao svojim stavom-tumacenjem Bozijih rijeci i put zivota i radeci rod milosti-pravili nacin ka ko da se danas odrzava. Danas Bozija Subota je odredjena za dan odmora od naseg normalnog rada i zanimanja, dan za postaviti odvojeno vrijeme za zbor sa drugim vjericima za bogosluženje Bogu , biti upucen na Njegov put zivota i takodjer raditi dobro djelo koje izrazava Boziji nacin zivota.

UCVRSCIVANJE SRODSTVA S BOGOM.

Bog nam je rekao, "A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi ni jednog p osla..."(2. Moj. 20:10). On je to istakao jasno da nas obicni, rutinski rad nije dozvoljen na taj dan, i da stoga Subota treba da bude druckija. Pod nacionalnom administracijom Bozijeg zakonau starom Izrailju, Subota je bila toliko vazna Bogu da je on naredio da onaj koji bi prestupio ovu zapovjest da se pobubi. (2. Moj. 31:14-16; 35:2).

Kada je Izrailj izisao iz Egipta, Bog je potvrdio ovu zapovjest sa davanjem duplog obroka mane n a sesti dan a nista Subotom za punih 40 godina. (2. Moj. 16:26, 35; Josua 5:12)-totalno vise od 200 0 cuda! Zapovjest za Subotu je cisto i da je vazna Bogu, i on ocekuje da se postuje. Odrzavajuci je ste vazno za odrzavanje pravilne veze sa Bogom. The Life Application Bible, komentarisuci na 2. Mojs. 20:8-11, razjasnjava zasto nama zivim bicima je potrebna Subota: "Subota je bila odredjeni d an na stranu za odmor i bogosluženje. Bog je odredio Subotu zato sto je ljudima potrebno da sprove du mirno vrijeme u bogosluženju i odmoru svake sedmice. Bog koji se brine dovoljno da obezbedi dan svake sedmice za nas da se odmorimo je stvarno divno. Za odrzavanje redovnog vremena i bog osluženja u nasem brzo-koraka svijetu dokazuje kako je Bog vazan nama, i daje nam posebnu korist osvjezenja naseg duha. Nemoj zanemariti Boziju naredbu".

Isus Hristos pokazao je sa svojim primjerom pravilan nacin odrzavanja Subote. To nikad nije bil a namjera da ona bude nepodnosljiva, tuzni dan prisilan sa beskrajnim ogranicenjem opisujuci sto m oze a sto se ne moze raditi. On je upotrebljavao to kao vrijeme radosti djeleci radost sa drugima Boz ije rijeci i put zivota, pokazujući da je to vrijeme za ojacavanje nase veze s Bogom. On je to upotre bljavao kao dan iscjeljivanja-fizicki, metalno, uzbudjenje i duhovno. To je bilo vrijeme ohrabrenja i pomaganje onih koji su bili manje stretnji.

Isus Hristos ucinio je jasnim da nije nista lose raditi dobro Subotom, pokazivajuci da Bozija zapo vjest Subote to nikad nije ni branila. On je istakao zasto je taj dan, radje nego slusati one stvari koje ne mozemo raditi. Njegov stav Subotom ukazuje na Njegovo dolazece doba koje on oslovljava kao "Carstvo Bozije", u kome ce cijelo covjecanstvo dijeliti Bozije obećanje iscjeljenja, radost i slobodu (Mat. 4:23; 9:35; Luka 4:16-19; 9:11; 10:9). Hristov primjer pokazuje Subotu da ce to biti dan fizi ckog odmora i duhovnog obnovljenja. To znaci da je dobro dosao obnovljeni odmor od naseg sedmi cnog rada, vrijeme za koje mi ne trebamo dalje da se utapamo u nas svakodnevnju obicnu brigu i pos ao.

SVRHA BOZIJIH ZAPOVJESTI.

Bozije nam rijeci govore da Njegove zapovjesti nikada nisu teret (1. Jov. 5:3). One nisu beznacaj ne ili samovoljne. One su date covjecanstvu u ljubavi od Boga iz beskrajne mudrosti i znanja (Isaia 55:8-9). One su date za dobro covjecanstva, donoseci blagoslov ako se odrzavaju (5. Moj. 4:40; 5:

29, 33). Ove zapovjesti ukljucuju Boziju Subotu. To je dan odmora i osvjezenja, dato covjeku od je dnog koji je planirao i stvorio covjeka. To je vrijeme za fizicku, uzbudjenu i duhovnu obnovu.

Bog zna da nam je potrebno ovo vrijeme za uzgoj i jacanje pravog odnosa sa Njim. Dio zapovjest i za Subotu pise, "sest dana radi i svrsi sve poslove svoje...". Bog nam govori da se cuvamo u nasem obicnom poslu kroz ovih sest dana, ostavljajuci nase vrijeme i um slobodnim za pravilno bogosluzenje i da ga slusamo sa odrzavanjem Subote. Kad smo mi slobodni da upotrebimo nas um i misli na Boziji put i svrhu. Subota stvarno postane blagoslov i milina u Bogu onako kako to treba. (Isaia 58 :13-14).

Na ovaj sedmi dan svake sedmice, mi trebamo prestati sa nasim obicnim radom i dozvoliti Bogu da radi u nama, praveci i obnavljajuci nasu vezu sa nasim tvorce.

Kraj.

